

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1188 van 7 juni 2016
in de zaak 1314/0358/A/4/0333

In zake:

1. de heer **Michel ADRIAENS**
2. de heer **Olivier EBEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Gregory VERHELST
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Willem SLOSSE en Stijn BRUSSELMANS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 64 bus 2
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 27 januari 2014, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Antwerpen van 18 december 2013 waarbij aan nv DE SCHEEPVAART (hierna: de aanvrager) een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het herbouwen van de brug in de Oelegemsesteenweg over het Albertkanaal.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 2520 Ranst, Oelegemsesteenweg zn en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, secties B en C.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 12 april 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gregory VERHELST die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Stijn BRUSSELMANS die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

Op 8 juli 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de aanvrager bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het herbouwen van de brug in de Oelegemsesteenweg over het Albertkanaal”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan ‘Antwerpen’ gedeeltelijk gelegen in de bestemming Albertkanaal en gedeeltelijk in woongebied, agrarisch gebied en woongebied met landelijk karakter.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 18 augustus 2011 tot en met 17 september 2011 worden vier bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partijen.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling verleent op 19 augustus 2011 een gunstig advies.

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent op 2 september 2011 een voorwaardelijk gunstig advies.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen – cel Onroerend Erfgoed brengt op 6 september 2011 het volgende gunstig advies uit:

“ ...

De te slopen vierendeelbrug heeft onmiskenbaar erfgoedwaarden. Aangezien uit het dossier echter blijkt dat behoud van de brug binnen het project van de verbreding van het Albertkanaal onmogelijk is vanwege de te beperkte overspanning die niet uit te breiden is, kan er toch worden ingestemd met de vervanging van de brug door het voorgestelde type.

...”

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid brengt op 14 september 2011 het volgende gunstig advies uit:

“ ...

Ingevolge artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het Integraal waterbeleid en het besluit van de Vlaamse regering van 29 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere, regels voor de adviesprocedure bij de watertoets verleent de Coördinatiecommissie integraal Waterbeleid op vraag van nv De Scheepvaart onderstaand advies over het hieronder vermelde dossier.

...

Projectomschrijving

...

Ligging

Het projectgebied is gelegen in het Netebekken, in het deelbekken Molenbeek-Bollaak ter hoogte van het Albertkanaal dat beheerd wordt door nv De Scheepvaart. Volgens het gewestplan situeren de werken zich in woongebied (met landelijk karakter) en agrarisch gebied. Uit de biologische waarderingskaart blijkt dat er geen biologisch waardevolle natuur op de site voorkomt. Volgens de watertoetskaarten is het projectgebied voor het grootste gedeelte niet overstromingsgevoelig, infiltratiegevoelig en matig gevoelig voor grondwaterstroming.

Relevante bepalingen uit het (deel)bekkenbeheerplan

In het bekkenbeheerplan van het Netebekken is het project opgenomen onder actie A21 'Herbouwen van de bruggen over het Albertkanaal binnen het Netebekken met een vrije hoogte van 9.10m'.

Analyse

Oppervlaktewater- en grondwaterkwantiteit

Er wordt nieuwe wegenis aangebracht om de nieuwe brug te laten aansluiten op het bestaande wegennet. De oude wegenis wordt echter verwijderd zodat er geen netto toename van verharde oppervlakte is.

Het afstromend hemelwater van het brugdek wordt verzameld in een RWA-koker. Het hemelwater dat afstroomt van de op- en afritten en de taluds wordt verzameld in langsgrachten of in de riolering. Voor de afvoer van hemelwater moet voldaan worden aan de bepalingen van art. 6.2.2.1.2., §4 van Vlarem II waarin is opgenomen dat onverminderd andere wettelijke bepalingen voor de afvoer van hemelwater de voorkeur gegeven moet worden aan de volgende afvoerwijzen in afnemende graad van prioriteit: opvang voor hergebruik, infiltratie op eigen terrein, buffering met vertraagd lozen in een oppervlaktewater of kunstmatige afvoerweg voor hemelwater en tot slot lozing in de regenwaterafvoerleiding in de straat. Slechts wanneer de best beschikbare technieken geen van de voornoemde afvoerwijzen toelaten, mag het hemelwater overeenkomstig de wettelijke bepalingen worden geloosd in de openbare riolering. In het project is voldaan aan de hierboven vermelde voorwaarden.

Omdat de brug hoger is, zijn de nieuwe taluds steiler. Gezien de bekleding van de taluds met grasbetonstenen en de beplanting met bomen en struiken zal de erosie niet significant toenemen.

De vernauwing van het Albertkanaal ter hoogte van de brug wordt verwijderd. Gelet op de lokale aard van de verbreding, zijn de effecten op het waterpeil en de waterafvoer te verwaarlozen.

Oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit

Mits toepassing van de voor grondverzet relevante regelgeving van het Vlarem II en Vlarea worden geen betekenisvol nadelige effecten op de oppervlakte- en grondwaterkwaliteit verwacht.

Watergebonden natuur en structuurkwaliteit

De huidige oeververdediging heeft geen grote natuurwaarden. Zij bestaat uit damplanken (zowel gewapend betonnen damplanken als metalen damplanken) die zijn afgewerkt met

een betonnen kopbalk. Het ontwerp voorziet opnieuw de plaatsing van damplanken afgewerkt met een betonnen kopbalk. De aanleg van 4 fauna-uitstapplaatsen betekent een verbetering van de slechte structuurkwaliteit.

Toetsing van de beoordeling van het voorstel aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5 en 6 van het decreet

De beoordeling en het voorstel voldoen aan de 8^e doelstelling van het decreet integraal waterbeleid met name 'het beheer en het ontwikkelen van waterwegen met het oog op de bevordering van een milieuvriendelijker transportmodus van personen en goederen via de waterwegen en het realiseren van de intermodaliteit met de andere vervoersmodi en het bevorderen van de internationale verbindingfunctie ervan'.

De ingreep voldoet aan het standstillbeginsel.

*De beoordeling is niet in strijd met de overige doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.
...*

Op 28 september 2011 beoordeelt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst de bezwaren als volgt:

“ ...

1.-3. De werken worden uitgevoerd in het algemene belang, waarbij het onvermijdelijk is dat enkele particulieren hiervan hinder zullen ondervinden. Het college oordeelt echter dat deze hinder zo veel mogelijk beperkt blijft en de woonkwaliteit niet drastisch verlaagt.

4.-7. Het project is ingediend en wordt gerealiseerd in deskundigen aangaande de wegenbouw en mobiliteit net zoals voorgaande projecten zoals in Geel en Herentals. Het college van burgemeester en schepenen gaat er van uit dat de plannen opgesteld werden in alle deskundigheid aangaande de wegenbouw.

8.-10. De werken worden uitgevoerd in het algemene belang, waarbij het onvermijdelijk is dat enkele particulieren hiervan hinder zullen ondervinden. Het college oordeelt echter dat deze hinder zo veel mogelijk beperkt blijft en de woonkwaliteit niet drastisch verlaagt.

11. De werken worden uitgevoerd in het algemene belang en in het bijzonder in het kader van de ENA om de verkeersstroom op het Albertkanaal te verhogen en in de hoop en de verwachting om de wegmobiliteit te verbeteren door minder zwaar verkeer op de weginfrastructuur te kanaliseren. Hierdoor ligt het niet in de lijn van de verwachtingen dat er meer verkeer van de brug zal gebruik maken. De aanbevolen routes en attractiepolen in de omgeving veranderen niet. Het bezwaar is ongegrond.

12. Het kappen van bomen inclusief het opnieuw aanplanten is nodig voor de realisatie van het project. Hiervoor zullen door de bevoegde instantie vergunningen aangevraagd dienen te worden.

13. Er zijn geen aanwijzingen dat de overstromingsgebieden zouden verplaatsen. De overstromingsgebieden zijn immers geen oorzaak van het kanaal – dit heeft verhoogde oevers en het risico op overstromen is zo goed als onbestaande. Dit dient beoordeeld te worden door gespecialiseerde instanties. De nodige adviezen dienen te worden aangevraagd door de bevoegde instanties.

14.-16. De bevoegde ambtenaar heeft het dossier volledig en ontvankelijk verklaard en is geen bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen. De bevoegde ambtenaar oordeelt of de nodige informatie beschikbaar is om te kunnen oordelen over het dossier.

17. De aanvraag kadert in het algemeen belang. Lijninfrastructuren kunnen wel aangevraagd worden in agrarisch gebied. Bovendien is er nu al een weg met brug aanwezig; het gaat dus niet over een compleet nieuwe situatie.

18.-19. Aangezien het een project is van algemeen belang met een verhoging van de brug, oordeelt het college van burgemeester en schepenen dat het niet in strijd is met de ruimtelijke ordening en de onmiddellijke omgeving. De brug staat er al. Het is enkel een verhogen.

20. De eventuele schade aan de natuurwaarden zal beoordeeld worden door de bevoegde instanties. De nodige adviezen worden aangevraagd.

21. Het jaagpad blijft volgens de plannen bestaan. Het bezwaar is ongegrond.

22. Een eventuele toename van jetski's kan niet gerelateerd worden aan deze aanvraag. Het bezwaar wordt niet weerhouden.

...

Op 6 december 2011 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. De verwerende partij motiveert zijn beslissing als volgt:

“ ...

Stedenbouwkundige basisgegevens uit de plannen van aanleg / ruimtelijke uitvoeringsplannen

...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is gedeeltelijk in overeenstemming met de voorschriften; de aanvraag betreft het herbouwen van een bestaande brug over het Albertkanaal. De brug sluit aan op en maakt onderdeel uit van de Oelegemsesteenweg. Een brug maakt integraal onderdeel uit van de infrastructuur die behoort bij het kanaal.

Anderzijds wordt brug verschoven naar de oostelijke zijde van de bestaande brug, hetwelk een kleine aansnijding van het agrarisch gebied inhoudt. Het nieuw aansnijden van het agrarisch gebied in functie van een verbeterde ontsluiting is strijdig met de bestemmingsvoorschriften.

We kunnen echter verwijzen naar het besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.

...

Bovenvermeld artikel is van toepassing in eerste instantie omwille van het gemeentelijke karakter van de aanvraag. Het gaat in eerste instantie om het wegwerken van een lokaal knelpunt in het kanaal, waarbij een lokale versmalling van het kanaal wordt weggenomen. En aansluitend daarbij een verhoging van een brug die de verbinding vormt tussen twee deelgemeenten van eenzelfde gemeente, m.n. Oelegem en Broechem.

Verder kan ook duidelijk worden aangetoond dat de voorgestelde werken een wijziging betreffen van een bestaand en op plan van aanleg aangeduide lijninfrastructuur. Zowel het Albertkanaal als de Oelegemsesteenweg betreft lijninfrastructuur en voldoen bijgevolg aan het uitvoeringsbesluit. Voor weginfrastructuur worden bijkomende voorwaarden gesteld. De werken houden een aanpassing in van de bestaande brug over het Albertkanaal die wordt heraangelegd omwille van de capaciteitsverhoging op Albertkanaal. Zonder aanzienlijke ruimte-inname. De bijkomende ruimte-inname is zeer beperkt ten opzichte van de bestaande situatie.

We kunnen concluderen dat voor het voorliggende project de voorgaande regelgeving kan worden toegepast. De werken omvatten een optimalisering van een bestaande configuratie.

...

Watertoets

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorliggende project heeft een beperkte oppervlakte en ligt niet in overstromingsgevoelig gebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt.

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

De voorgestelde werken omvatten enerzijds het wegwerken van een knelpunt in het kanaal, waardoor een grotere capaciteit op het kanaal kan worden gehaald. Door de verbreding van het kanaal moet de bestaande brug worden vervangen. Technisch gezien is het niet mogelijk de huidige landhoofden te bewaren omdat het kanaal verbreed moet worden. Bijgevolg vergt het grote enerzijds technische en anderzijds financiële inspanningen om de huidige brug te bewaren. Een keuze voor de inplanting van een nieuwe brug is dan ook evident.

Om de hinder voor de gebruikers van de weg zoveel mogelijk te beperken wordt ervoor gekozen om de nieuwe brug ten oosten naast de bestaande brug te bouwen.

Algemeen kunnen we bijgevolg spreken van een beperkte schaalvergroting, die zich vooral voordoet op het kanaal omwille van de vergroting van de capaciteit van containerschepen. Een schaalvergroting ook omwille van de bijkomende ruimte-inname door de geplande werken. De bijkomende ruimte-inname is echter beperkt wanneer de bestaande ruimtelijke context in ogenschouw wordt genomen. De weg verplaatst licht in oostelijke richting, waardoor de mogelijke overlast in principe ook in oostelijke richting verschuift. Dit blijkt ook uit de bijgevoegde dwarsprofielen. Aan de zuidzijde van het kanaal blijft de bijkomende ruimte-inname beperkt. De berm wordt voornamelijk binnen de huidige breedte verhoogd.

Aan de noordzijde van het kanaal wordt de berm van de Oelemgemsesteenweg verlegd in oostelijke richting. Dit is ook de zijde waar slechts zeer weinig bebouwing voorkomt die dan nog op een redelijke afstand is gesitueerd. De bebouwing aan de westelijke zijde blijft nog steeds dicht tegen de berm aan liggen dan de bebouwing aan de oostelijke zijde. De effecten voor de bebouwing worden geminimaliseerd.

Door het wegnemen van de huidige beplanting wordt de weg duidelijker in beeld gebracht en komt de weg gevoelsmatig voor de omwonenden dichterbij te liggen. Aandacht voor een nieuwe aanplant van hoogstammig groen en een dichte onderbegroeiing is dan ook fundamenteel. Bij de aanvraag werd een beplantingsplan toegevoegd. Aan deze vervangende beplanting werd goedkeuring gegeven door het Agentschap voor Natuur en Bos, zoals blijkt uit de toegevoegde adviezen.

Bijkomend aandachtspunt is de afwatering die enerzijds wordt beperkt door de aanplant van een struikbeplanting op de bermen. Hierdoor vloeit het water niet rechtstreeks maar

vertraagd af, de infiltratie in de bomen wordt op deze wijze gestimuleerd. Bijkomend worden grachten voorzien om het water dat van de bermen afvloeit op te vangen.

Vermits het profiel van de weg, 2x1 rijstroken, ongewijzigd blijft ten opzichte van de huidige situatie wordt de capaciteit van de weg niet vergroot. Er kunnen dan ook geen wijzigingen in de verkeersstromen worden verwacht.

Verder worden geen wijzigingen aangebracht in het bestaande landschap voor wat betreft de bebouwingsdichtheid en ook de functie van de infrastructuur blijft ongewijzigd ten opzichte van de bestaande toestand.

Algemeen kan wel worden geconcludeerd dat de impact van de werken op de huidige ordening van het gebied zeer beperkt is. Het bestaande landschap wordt reeds doorsneden door de Oelegemsesteenweg, de bermen zijn vandaag reeds aanwezig. Enkel een minimale schaalvergroting doet zich voor en wordt ingeplant op een locatie die minimale hinder veroorzaakt voor de omwonenden. Er werd bovendien gezocht naar milderende maatregelen die de beperkte impact nog moeten verzachten door de aanplant van de nodige hoogstammen en een dichte onderbegroeiing.

Verder moet ook even worden stilgestaan bij de eventuele MER-plicht van de voorgestelde werken. Conform de omzendbrief LNE 2011/11 Milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten van 22 juli 2011, ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, moeten volgende richtsnoeren worden gehanteerd:

- 4. Is het project dat voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag, opgenomen in de ²⁰ bijlage I van het project-m.e.r.-besluit*
- 5. Is het project dat voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag, opgenomen in de ²⁰ bijlage II van het project-m.e.r.-besluit*
- 6. Is het voorgenomen project vermeld in de lijst die opgenomen is in de bijlage bij de omzendbrief*

Het project valt niet onder de bijlage I noch onder de bijlage II van het project-m.e.r.-besluit. In de bijlage van de omzendbrief werden een aantal projecten opgenomen waarvoor een screening wel relevant is. Onder de infrastructuurprojecten worden de aanleg van wegen en waterwegen opgenomen onder e) en f). Duidelijk is wel dat het hier gaat om de aanleg ervan en niet om de heraanleg.

Voorliggend project handelt duidelijk om een infrastructuurproject dat er vandaag reeds is en dat omwille van veranderende maatschappelijke behoeften, mn een grotere transportbehoefte, gecombineerd met de duidelijke beleidsdoelstelling om duurzame transportwijzen te stimuleren, moet worden aangepast.

Deze aanpassing komt de gemeenschap ten goede en de minimale effecten die zich voordoen kunnen optimaal worden gemilderd zodat de inpassing binnen het bestaande landschap bewaard blijft,

In de weigering van de stedenbouwkundige vergunning van 23 mei 2011 werd gerefereerd naar de historische waarde van de huidige brug door het Agentschap Onroerend ergoed in haar advies van 07/02/2011 en door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar in de weigering. In deze aanvraag was geen advies beschikbaar van de Vlaamse Bouwmeester.

Het project werd opgevolgd door de Vlaamse Bouwmeester, dit gegeven was niet gekend bij de weigering van de eerste aanvraag.

In het advies van de Vlaamse Bouwmeester werd erkend dat de huidige Vierendeel brug een grote erfgoedwaarde heeft. De Vlaamse Bouwmeester wil dan ook elk initiatief ondersteunen dat kan leiden tot een herlokalisatie van de brug. Best wordt dergelijk initiatief door de aanvrager dan ook opgestart vóór de vervanging van de overige bruggen langsheen het Albertkanaal plaatsvindt. Ook voor de huidige brug kan misschien nog worden gezocht naar een alternatieve lokatie of een tijdelijke opslagplaats als dit mogelijk is.

Algemene conclusie

De aanvraag stemt overeen met de principes van duurzame ruimtelijke ontwikkeling zoals werd bepaald in artikel 1.1.4. en in Hoofdstuk 111, Afdeling 1. Art. 4.3.1. §2. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009. Dit wil zeggen dat werd rekening gehouden met de aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.

...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- De aanplantingen zoals voorgesteld op het beplantingsplan dienen effectief te worden uitgevoerd tijdens het eerste plantseizoen na de beëindiging van de werken.*
- Alle werken met ingreep in de bomde (inclusief werfzones, stapelplaatsen,...) die vallen buiten de bestaande bedding van de brug/weg dienen door een archeologische prospectie met ingreep in de bodem te worden voorafgegaan en dit in opdracht van de bouwheer die de financiële lasten hiervoor draagt.*
- De prospectie met ingreep in de bodem dient te voldoen aan bijzondere voorschriften. De bouwheer vraagt deze bijzondere voorschriften op bij Agentschap Onroerend Erfgoed, afdeling Antwerpen.*
- De archeologische prospectie met ingreep in de bomde, inclusief de rapportage, dient te worden uitgevoerd door een archeoloog conform artikel 12 of artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2006.*
- De archeoloog vraagt hiertoe een prospectievergunning aan bij de bevoegde administratie (Ruimte en Erfgoed, Koning Albert II laan 19 bus 3, 1210 Brussel) conform artikel 15 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2006. De bijzondere voorschriften worden aan deze prospectievergunning gekoppeld.*
- De archeologische prospectie met ingreep in de bodem houdt in dat voorafgaand aan de werken op het terrein proefsleuven dienen te worden gegraven over een oppervlakte en tot op de diepte bepaald door de archeoloog.*

- *De archeologische prospectie met ingreep in de bodem behelst eveneens de opmaak van een rapport. Dit rapport moet, conform de bijzondere voorschriften, binnen een redelijke termijn na het afronden van het onderzoek door de bouwheer aan Ruimte en Erfgoed worden toegezonden. Pas na de ontvangst van het rapport kan de bevoegde ambtenaar van Ruimte en Erfgoed oordelen of de gronden kunnen worden vrijgegeven wegens een gebrek aan archeologische sporen.*
- *Indien daarentegen wel relevante archeologische sporen aangetroffen worden, dient afgewogen te worden of behoud in situ mogelijk is. Kan dit niet dan moeten er door de bouwheer de nodige tijd en financiële middelen worden voorzien voor een volwaardige archeologische opgraving.*
- *Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen moet betrokken worden bij de werkplanning en uitgenodigd worden voor de coördinatie- en werfvergaderingen om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem in te passen in de werken.*
- *De dreefstructuur in het eerstvolgende plantseizoen na de werken wordt hersteld door langs de nieuw aangelegde weg over de gehele lente, vergelijkbaar met de huidige dreefstructuur, een aanplant met dreefbomen te voorzien. Deze aanplant gebeurt bij voorkeur met inlandse eik. De bomen worden op een plantafstand van maximum 9 meter van elkaar voorzien en hebben een minimum plantmaat 10/12 en een doorgaande rechtopstaande spil. Uitval dient stelselmatig te worden vervangen zodanig dat de volledige dreefstructuur tot volle wasdom wordt gebracht. De aanvrager voorziet alle nodige voorzorgsmaatregelen met het oog op het welslagen van de nieuwe aanplant. Dit veronderstelt niet alleen een met zorg uitgevoerde planting met degelijk plantgoed, maar ook het gebruik van een steunpaal, het aanbrengen van een drainagebuis boven de wortelkluit en zo nodig het aanbrengen van een bescherming tegen wild- en/of veevraat.*
- *Naast de dreefstructuur, de taluds worden ingeplant met een streekeigen, inheemse en standplaatsgeschikte loofhoutaanplanting. Zodanig dat een vergelijkbare met houtkant bezette structuur ontstaat als de huidige taluds. Deze aanplant dient te bestaan uit een groepsgewijze beplanting van diverse struiken en heesters zoals bvb spork, lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, en hazelaar,... Aan de voet van de taluds kunnen ook enkele hoogstambomen worden voorzien. Onder de hoogspanningsgeleiding dienen de bomen in hakhout te worden onderhouden.*
- *Binnen het project 4 fauna uitstapplaatsen worden gerealiseerd zoals door de aanvrager aangegeven in de toelichtingsnota en zoals eerder geadviseerd (in het kader van de mer-procedure) door ons agentschap.*

...”

2.

Bij arrest nr. A/2013/0567 van 1 oktober 2013 heeft de Raad de vermelde beslissing van de verwerende partij van 6 december 2011 vernietigd.

Na dit vernietigingsarrest heeft de verwerende partij op 18 december 2013 een nieuwe beslissing genomen en opnieuw beslist om de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. Zij motiveert ditmaal haar beslissing als volgt:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG / RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

Ligging volgens de plannen van aanleg + bijhorende voorschriften

Het goed ligt in het **gewestplan Antwerpen**. (Koninklijk besluit van 3 oktober 1979)

Het goed ligt, volgens dit van kracht zijnde gewestplan, in de bestemming van **Albertkanaal en aanpalend in woongebied, woongebied met landelijk karakter en agrarisch gebied**.

...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is **gedeeltelijk in overeenstemming** met de voorschriften. De aanvraag betreft het herbouwen van een bestaande brug over het Albertkanaal. De brug sluit aan op en maakt onderdeel uit van de Oelegemsesteenweg. Een brug maakt integraal onderdeel uit van de infrastructuur die behoort bij het kanaal.

Anderzijds wordt de brug verschoven naar de oostelijke zijde van de bestaande brug, hetwelk een kleine aansnijding van het agrarisch gebied inhoudt. **Het nieuw aansnijden van het agrarisch gebied in functie van een verbeterde ontsluiting is strijdig met de bestemmingsvoorschriften.**

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Artikel 4.4.7., §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening stelt dat in een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijke beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben. De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

In het **besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 en latere wijzigingen tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1., 5°, artikel 4.4.7., §2, en artikel 4.7.1., §2, tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester** werd het toepassingsgebied vastgelegd.

In artikel 2 van dit besluit worden de handelingen opgesomd die als handelingen van algemeen belang, zoals bedoeld in artikel 4.1.1., 5° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, kunnen worden beschouwd:

1° de openbare wegen, met inbegrip van de bijhorende infrastructuur, zoals tunnels, viaducten, bruggen, duikers, langsgrachten, tolinfrastructuur en parkings;
3° de openbare waterwegen en waterlopen, alsook de bouw van de dokken en de sluizen in de havens, de aanleg van openbare bufferbekkens en overstromingsgebieden, de hermeandering van waterlopen en de uitvoering van andere waterbeheersingswerken, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals dienstgebouwen en andere;

In artikel 3, §1 worden de handelingen opgesomd die als handelingen van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact worden beschouwd:

1° de aanleg, wijziging of uitbreiding van:

- a) **openbare fiets-, ruiter- en wandelpaden, en andere paden ten behoeve van de zwakke weggebruiker;**
- b) **gemeentelijke verkeerswegen met maximaal twee rijstroken.**

2° de aanhorigheden en kunstwerken bij lijninfrastructuren;

De werken houden een aanpassing in van een bestaande infrastructuur omwille van een capaciteitsverhoging op het Albertkanaal; de bestaande vierendeelbrug zal vervangen worden door een boogbrug met een grotere overspanning, de vernauwing wordt uit het Albertkanaal gehaald om de veiligheid voor de scheepvaart te optimaliseren en de oude taluds van de op- en afritten, evenals een aantal toegangswegen worden aangepast. De bijkomende ruimte-inname is zeer beperkt ten opzichte van de bestaande situatie. De werken hebben uitsluitend betrekking op een optimalisering van de bestaande configuratie. In toepassing van artikel 4.4.7., §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan er voor betreffende aanvraag principieel afgeweken worden van de voorschriften van het gewestplan.

...

EXTERNE ADVIEZEN

Het advies van **Onroerend Erfgoed, Archeologie** dd. 06/09/2011 is **gunstig met voorwaarden** (zie bijlage). Gelet op de locatie en de omvang van het project is de kans reëel dat er bij de realisatie hiervan archeologische monumenten worden aangetroffen. In de onmiddellijke omgeving van het plangebied liggen diverse gekende archeologische sites. Volgende voorwaarden dienen in de vergunning te worden opgenomen:

...

Het advies van **Onroerend Erfgoed** dd. 06/09/2011 is **gunstig** (zie bijlage). De te slopen vierendeelbrug heeft onmiskenbaar erfgoedwaarden. Aangezien uit het dossier echter blijkt dat behoud van de brug binnen het project van de verbreding van het Albertkanaal onmogelijk is vanwege de te beperkte overspanning die niet uit te breiden is, kan er toch worden ingestemd met de vervanging van de brug door het voorgestelde type.

...

Het advies van de **Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid** dd. 14/09/2011 is **gunstig** (zie bijlage).

...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De voorgestelde werken omvatten enerzijds het wegwerken van een knelpunt in het kanaal, waardoor een grotere capaciteit op het kanaal kan worden gehaald. Door het wegwerken van de vernauwing van moet de bestaande brug worden vervangen. Technisch gezien is het niet mogelijk de huidige landhoofden te bewaren. Bijgevolg vergt het grote enerzijds technische en anderzijds financiële inspanningen om de huidige brug te bewaren. Een keuze voor de inplanting van een nieuwe brug is dan ook evident.

Om de hinder voor de gebruikers van de weg zoveel mogelijk te beperken wordt ervoor gekozen om de nieuwe brug ten oosten naast de bestaande brug te bouwen.

Algemeen kunnen we bijgevolg spreken van een beperkte schaalvergroting, die zich vooral voordoet op het kanaal omwille van de vergroting van de capaciteit voor containerschepen. Een schaalvergroting ook omwille van de bijkomende ruimte-inname door de geplande werken. De bijkomende ruimte-inname is echter beperkt wanneer de bestaande ruimtelijke

context in ogenschouw wordt genomen. De weg verplaatst licht in oostelijke richting, waardoor de mogelijke overlast in principe ook in oostelijke richting I verschuift. Dit blijkt ook uit de bijgevoegde dwarsprofielen. Aan de zuidzijde van het kanaal blijft de bijkomende ruimte-inname beperkt. De berm wordt voornamelijk binnen de huidige breedte verhoogd.

Aan de noordelijke zijde van het kanaal wordt de berm van de Oelegemsesteenweg verlegd in oostelijke richting. Dit is ook de zijde waar slechts zeer weinig bebouwing voorkomt die dan nog op een redelijke afstand is gesitueerd. De bebouwing aan de westelijke zijde blijft nog steeds dicht tegen de berm aan liggen dan de bebouwing aan de oostelijke zijde. De effecten voor de bebouwing worden geminimaliseerd.

Door het wegnemen van de huidige beplanting wordt de weg duidelijker in beeld gebracht en komt de weg gevoelsmatig voor de omwonenden dichterbij te liggen. Aandacht voor een nieuwe aanplant van hoogstammig groen en een dichte onderbegroeiing is dan ook fundamenteel. Bij de aanvraag werd een beplantingsplan toegevoegd. Aan deze vervangende beplanting werd goedkeuring gegeven door het agentschap voor Natuur en Bos, zoals blijkt uit de toegevoegde adviezen.

Bijkomend aandachtspunt is de afwatering die enerzijds wordt beperkt door de aanplant van een struikbeplanting op de bermen. Hierdoor vloeit het water niet rechtstreeks maar vertraagd af, de infiltratie in de bodem wordt op deze wijze gestimuleerd. Bijkomend worden grachten voorzien om het water dat van de bermen afvloeit op te vangen. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid gaf over het wateraspect een gunstig advies.

Vermits het profiel van de weg, 2x1 rijstroken, ongewijzigd blijft ten opzichte van de huidige situatie wordt de capaciteit van de weg niet vergroot. Er kunnen dan ook geen wijzigingen in de verkeersstromen worden verwacht.

Verder worden geen wijzigingen aangebracht in het bestaande landschap voor wat betreft de bebouwingsdichtheid en ook de functie van de infrastructuur blijft ongewijzigd ten opzichte van de bestaande toestand.

Algemeen kan worden geconcludeerd dat de impact van de werken op de huidige ordening van het gebied zeer beperkt is. Het bestaande landschap wordt reeds doorsneden door de Oelegemsesteenweg, de bermen zijn vandaag reeds aanwezig. Enkel een minimale schaalvergroting doet zich voor en wordt ingeplant op een locatie die minimale hinder veroorzaakt voor de omwonenden. Er werd bovendien gezocht naar milderende maatregelen die de beperkte impact nog moeten verzachten door de aanplant van de nodige hoogstammen en een dichte onderbegroeiing.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorliggende project heeft een beperkte oppervlakte (het betreft de vervanging van een bestaande infrastructuur) en ligt niet in overstromingsgevoelig gebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt. Dit kan tevens worden afgeleid uit het advies van de

Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid. In dit advies wordt gesteld dat de beoordeling en het voorstel voldoen aan de 8^e doelstelling van het decreet integraal waterbeleid met name 'het beheer en het ontwikkelen van waterwegen met het oog op de bevordering van een milieuvriendelijker transportmodus van personen en goederen via de waterwegen en het realiseren van de intermodaliteit met de andere vervoersmodi en het bevorderen van de internationale verbindingsfunctie ervan'. De ingreep voldoet aan het standstillbeginsel. De beoordeling is niet in strijd met de overige doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.

MER-screening

In het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage worden in bijlage I de projecten opgesomd waarvoor een project-MER opgesteld moet worden. In bijlage II van dat besluit worden de projecten opgesomd waarvoor in principe een project-MER opgesteld moet worden, maar waarvoor de initiatiefnemer desgewenst een gemotiveerd verzoek tot ontheffing kan indienen bij de dienst MER. Het besluit betreft een omzetting van de richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten. In een arrest van 24 maart 2011 heeft het Hof van Justitie nu geoordeeld dat de hierboven vermelde Vlaamse regelgeving van 2004 niet in overeenstemming is met een aantal bepalingen van de richtlijn omdat een aantal projecten die zijn opgenomen in bijlage II van de richtlijn alleen op basis van het criterium 'omvang van het project' uitgesloten werden van een zogenaamde screening, zonder rekening te houden met andere relevante criteria, zoals aard en ligging van het project. Om in eerste instantie aan dit arrest tegemoet te komen, werd omzendbrief LNE 2011/1 van 22 juli 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, op datum van 31 augustus 2011 gepubliceerd, waarin een bijlage met een lijst van projecten werd toegevoegd. Voor deze projecten moet voortaan een screening uitgevoerd worden en een screeningsbeslissing genomen worden door de vergunningverlenende overheid. In de omzendbrief werd bepaald dat ze ophoudt uitwerking te hebben zodra de wijzigingen in de Vlaamse regelgeving in werking treden.

Met het decreet van 23 maart 2012 houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende milieuvergunning, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het decreet van 1 maart 2013 en het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening werd de Vlaamse regelgeving aangepast aan het recente arrest van het Hof van Justitie. De nieuwe regelgeving neemt grotendeels de richtlijnen uit de omzendbrief van 2011 over, maar met een aantal belangrijke aanpassingen. Het besluit van 1 maart 2013 voegt o.a. een bijlage III toe aan het project-m.e.r.-besluit van 10 december 2004, dat dus nu in totaal drie bijlagen heeft.

Volgende stappen dienen te worden gevolgd:

1. Is het project dat voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag, opgenomen in de bijlage I van het project-m.e.r.-besluit?
2. Is het project dat voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag, opgenomen in de bijlage II van het project-m.e.r.-besluit?
3. Is het project dat voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag, opgenomen in de bijlage III van het project-m.e.r.-besluit?

De aftoetsing dient dus te gebeuren of het project dat voorwerp vormt van de vergunningsaanvraag op één van de bijlagen van het project-m.e.r.-besluit voorkomt.

1. Valt het project onder de bijlage 1 van het project-m.e.r.-besluit?

Wat betreft de (water)wegen vermeldt bijlage I de volgende projecten:

- 9. Aanleg van autosnelwegen en autowegen (3), met inbegrip van hoofdwegen;*
- 10. Aanleg van nieuwe wegen met vier of meer rijstroken, of verlegging en/of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken, indien de nieuwe weg, of het verlegde en/of verbrede weggedeelte een ononderbroken lengte van 10 km of meer heeft;*
- 11. Aanleg van waterwegen en havens voor de binnenscheepvaart voor schepen van meer dan 1350 ton;*
- 12. Zeehandelhavens, met het land verbonden en buiten havens gelegen pieren voor lossen en laden die schepen van meer dan 1350 ton kunnen ontvangen.*

Het project heeft betrekking op het vervangen van een brug, het weghalen van een vernauwing uit het Albertkanaal en de aanpassing van de oude taluds van de op- en afritten, evenals een aantal toegangswegen. Het project heeft dus geenszins betrekking op de aanleg van een autosnelweg, de aanleg van een weg met 4 of meer rijstroken, de aanleg van een waterweg en/of haven voor de binnenscheepvaart of de aanleg van een zeehandelshaven. Hieruit kunnen we afleiden dat het project niet onder één van de rubrieken van bijlage I valt. Er dient bijgevolg geen milieueffectrapportage te worden opgemaakt.

2. Valt het project onder de bijlage II van het project-m.e.r.-besluit?

Wat betreft de (water)wegen vermeldt bijlage II bij infrastructuurprojecten (10) de volgende projecten:

- e) ° Aanleg van wegen met 4 of meer rijstroken over een lengte van 1 km tot 10 km*
° Aanleg van wegen met 2 of meer rijstroken over een lengte van 10 km of meer
° Aanleg van verharde wegen die over een ononderbroken lengte van 1 km of meer in een bijzonder beschermd gebied zijn gelegen.
- f) Aanleg van havens en haveninstallaties, met inbegrip van visserijhavens, waaronder de aanleg van dokken en sluizen;*
- g) Aanleg van waterwegen;*
- h) Werken inzake kanalisering, met inbegrip van de vergroting of verdieping van de vaargeul, en ter beperking van overstromingen, met inbegrip van de aanleg van sluizen, stuwen, dijken, overstromingsgebieden en wachtbekkens, die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.*

Het project heeft betrekking op het vervangen van een brug, het wegwerken van een plaatselijke vernauwing in het Albertkanaal en de aanpassing van de oude taluds van de op- en afritten, evenals een aantal toegangswegen.

Het project heeft geen betrekking op de aanleg van wegen met 4 of meer rijstroken over een lengte van 1 km tot 10 km, de aanleg van wegen met 2 of meer rijstroken over een lengte van 10 km of meer, of de aanleg van een weg over een ononderbroken lengte van 1 km of meer in een bijzonder beschermd gebied. Het betreft hier de vervanging van een bestaande brug en de aanpassing van de oude taluds van de op- en afritten, evenals een aantal toegangswegen.

Het project heeft duidelijk geen betrekking op de aanleg van een haven of haveninstallaties.

Het project heeft geen betrekking op de aanleg van een waterweg of werken inzake kanalisering die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied. Wat betreft het Albertkanaal wordt enkel een plaatselijke vernauwing weggewerkt om de veiligheid voor de scheepvaart te garanderen. Volgens het gewestplan situeren de werken zich in woongebied (met

landelijk karakter) en agrarisch gebied; de werken situeren zich dus niet in een kwetsbaar gebied. Uit de biologische waarderingskaart blijkt tevens dat er geen biologisch waardevolle natuur op de site voorkomt en volgens de watertoetskaart is het project niet overstromingsgevoelig. In de onmiddellijke omgeving van het project bevinden zich geen habitat- of vogelrichtlijngebieden. Het wegwerken van de plaatselijke vernauwing heeft tevens geen invloed op een bijzonder beschermd gebied. Dit blijkt uit het beschikbare kaartmateriaal (gewestplan, watertoetskaart, biologische waarderingskaart, ...) en uit de opgevraagde adviezen (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, agentschap voor Natuur en Bos). De effecten van de aangevraagde werken op de natuur zijn te verwaarlozen. Ook de effecten op het waterpeil en de waterafvoer zijn te verwaarlozen. Hieruit kunnen we afleiden dat het project niet onder één van de rubrieken van bijlage II van het project-m.e.r.-besluit valt.

3. Valt het project onder de bijlage III van het project-m.e.r.-besluit?

Er dient dus nog gekeken te worden of het project is opgenomen in de bijlage III en er dus een screening dient te gebeuren. Onder de infrastructuurprojecten (10) vinden we de volgende projecten terug:

e) Aanleg van wegen;

In het kader van de project-m.e.r.-screening dient onder 'aanleg van wegen' verstaan te worden:

- de aanleg van een nieuwe weg, en*
- de verbreding, verlegging en verlenging van een bestaande weg.*

Het afbreken van een brug en een nieuwe brug iets verderop bouwen waarop de wegenis van de oude brug wordt aangesloten, dient beschouwd te worden als een 'verlegging' van een weg.

Het project valt dus onder één van de rubrieken van bijlage III van het project-m.e.r.-besluit. Een project-m.e.r.-screening dient bijgevolg te gebeuren.

Enkel de milieueffecten van het voorliggende project dienen onderzocht en beschreven te worden. De milieueffecten van eventuele locatie- of inrichtingsalternatieven van het project komen niet aan bod. Naast de effecten van de aanleg van de rijbaan moeten ook de effecten van de relevante randinfrastructuur (o.a. langsgrachten, bijkomende verhardingen) behandeld worden. Zowel de effecten tijdens de aanleg- als de exploitatiefase moeten besproken worden. Het beoordelen van de effecten dient steeds vanuit een receptorgerichte benadering te gebeuren, i.e. vanuit het standpunt van "fauna en flora", "landschap" en "mens".

Fauna en flora

Volgens het gewestplan situeren de werken zich in woongebied (met landelijk karakter) en agrarisch gebied; de werken situeren zich dus niet in een kwetsbaar gebied. Uit de biologische waarderingskaart blijkt tevens dat er geen biologisch waardevolle natuur op de site voorkomt en volgens de watertoetskaart is het project niet overstromingsgevoelig. In de onmiddellijke omgeving van het project bevinden zich geen habitat- of vogelrichtlijngebieden. De werken hebben tevens geen invloed op een bijzonder beschermd gebied. Dit blijkt uit het beschikbare kaartmateriaal (gewestplan, watertoetskaart, biologische waarderingskaart,...) en uit de opgevraagde adviezen (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, agentschap voor Natuur en Bos). De huidige oeververdediging heeft geen grote natuurwaarden. Zij bestaat uit damplanken (zowel gewapend betonnen damplanken als metalen damplanken) die zijn afgewerkt met een betonnen kopbalk. Het ontwerp voorziet opnieuw de plaatsing van damplanken afgewerkt met een betonnen kopbalk. De aanleg van 4 fauna-uitstapplaatsen betekent een

verbetering van de slechte structuurkwaliteit. Het advies van het agentschap voor Natuur en Bos dd. 02/09/2011 is tevens gunstig mits naleving van een aantal voorwaarden. Deze voorwaarden zullen integraal onderdeel uitmaken van de vergunning.

Er kan besloten worden dat de effecten van de aangevraagde werken op de natuur te verwaarlozen zijn. De specifieke voorwaarden van het agentschap voor Natuur en Bos met betrekking tot de nieuwe aanplantingen zullen worden opgelegd in de vergunning. Ook de effecten op het waterpeil en de waterafvoer zijn te verwaarlozen.

Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologisch erfgoed

De te slopen vierendeelbrug heeft onmiskenbaar erfgoedwaarden. Uit het dossier blijkt echter dat het behoud van de brug binnen het project van de verbreding van het Albertkanaal onmogelijk is vanwege de te beperkte overspanning die niet uit te breiden is. Omwille van deze motivering wordt er door Onroerend Erfgoed ingestemd met de vervanging van de brug door het voorgestelde type. Het advies van Onroerend Erfgoed dd. 06/09/2011 is gunstig. Ook het advies van de Vlaamse Bouwmeester dd. 23/06/2011 is gunstig; het ontwerptraject voor deze brug kadert binnen de studie verhoging bruggen Albertkanaal die in samenwerking met het Team Vlaamse Bouwmeester is uitgewerkt. De keuze tot vervanging van de brug past binnen de beleidskeuze tot verbreding van het Albertkanaal en ophoging van haar bruggen. Dit maakte de integratie van de bestaande brug in een nieuw brugontwerp weinig haalbaar.

Zoals uit het advies van Onroerend Erfgoed, Archeologie blijkt is, gelet op de locatie en de omvang van het project, de kans reëel dat er bij de realisatie hiervan archeologische monumenten worden aangetroffen. In de onmiddellijke omgeving van het plangebied liggen immers diverse gekende archeologische sites. Er dienen dan ook een aantal voorwaarden te worden nageleefd, zoals opgelegd door Onroerend Erfgoed, Archeologie. Deze voorwaarden zullen integraal onderdeel uitmaken van de vergunning. De voorwaarden hebben voornamelijk betrekking op de archeologische prospectie. Uit het advies Van Onroerend Erfgoed, Archeologie blijkt evenwel dat het archeologisch vooronderzoek reeds gedeeltelijk is uitgevoerd.

Er kan besloten worden dat de te slopen vierendeelbrug wel degelijk erfgoedwaarden heeft. Uit studie en onderzoek is echter gebleken dat het behoud van de brug binnen het project van de verbreding van het Albertkanaal onmogelijk is. De keuze tot vervanging van de brug past binnen de beleidskeuze tot verbreding van het Albertkanaal en ophoging van haar bruggen. Wat betreft het archeologisch vooronderzoek zullen specifieke voorwaarden worden opgelegd in de vergunning.

Mens

Er dient duidelijk gesteld dat de werken een aanpassing zijn van een reeds bestaande situatie en dat dus een beoordeling moet worden gemaakt van de effecten van deze aanpassingen. De verschuiving van de brug in oostelijke richting betekent concreet een verschuiving weg van de westelijke zijde waar de meeste bebouwing zich bevindt. Er wordt tevens geen bijkomende capaciteit gecreëerd; er worden geen bijkomende rijstroken aangelegd. De ruimtelijke effecten van het project beperken zich tot een visuele inpassing en het voorzien van maatregelen tegen wateroverlast omwille van een hogere berm. De bermen worden voorzien van een begroeiing waardoor de afvloeiing van water minder groot is en een infiltratie van water wordt gestimuleerd. Bovendien worden grachten voorzien om het water op te vangen. De bomen langs het tracé worden gerooid en vervangen door nieuwe hoogstammen aangevuld met een onderbegroeiing als buffer tussen de weginfrastructuur en de omliggende bebouwing. Door de aanplant van hoogstammen en een dichte onderbegroeiing blijft de privacy van de omwonenden bewaard.

Zowel tijdens de bouwfase als de exploitatiefase blijft de hinder voor de omwonenden beperkt. Tijdens de bouwfase wordt de hinder voor de omwonenden beperkt in die zin dat de ontsluiting voor de omwonenden ten allen tijde bewaard blijft. Tijdens de exploitatiefase wordt de hinder beperkt door het voorgestelde beplantingsplan.

Er kan besloten worden dat de hinder voor de omwonenden zowel tijdens de bouwfase als de exploitatiefase beperkt blijft. Door de aanplant van hoogstammen en een dichte onderbegroeiing blijft tevens de privacy van de omwonenden bewaard.

Conclusie

Voorliggend project gaat duidelijk over een infrastructuurproject dat er vandaag reeds is en dat omwille van veranderende maatschappelijke behoeften, mn een grotere transportbehoefte, gecombineerd met de duidelijke beleidsdoelstelling om duurzame transportwijzen te stimuleren, moet worden aangepast. Het betreft hier dus duidelijk de aanpassing van een bestaande infrastructuur, namelijk de vervanging van een bestaande brug inclusief het wegwerken van een plaatselijke vernauwing in het Albertkanaal en de aanpassing van de wegenis. De gevraagde aanpassing komt de gemeenschap ten goede en de minimale effecten die zich voordoen kunnen optimaal gemilderd worden, zodat de inpassing binnen het bestaande landschap bewaard blijft.

Uit de project-m.e.r.-screening kan worden afgeleid dat het project geen nadelige milieueffecten tot gevolg heeft. De geplande werken dienen dan ook niet aan een project-MER te worden onderworpen, aangezien er geen significante of aanzienlijke milieugevolgen worden verwacht door de uitvoering van het project.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag stemt overeen met de principes van duurzame ruimtelijke ontwikkeling zoals werd bepaald in artikel 1.1.4. en in Hoofdstuk III, Afdeling 1. Art. 4.3.1. §2. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009. Dit wil zeggen dat werd rekening gehouden met de aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.

...

BIJGEVOLG WORDT OP 18 DECEMBER 2013 HET VOLGENDE BESLIST:

...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- De aanplantingen zoals voorgesteld op het beplantingsplan dienen effectief te worden uitgevoerd tijdens het eerste plantseizoen na de beëindiging van de werken.***
- Alle werken met ingreep in de bodem (inclusief werfzones, stapelplaatsen,...) die vallen buiten de bestaande bedding van de brug/weg dienen door een archeologische prospectie met ingreep in de bodem te worden voorafgegaan en dit in opdracht van de bouwheer die de financiële lasten hiervoor draagt.***
- De prospectie met ingreep in de bodem dient te voldoen aan bijzondere voorschriften. De bouwheer vraagt deze bijzondere voorschriften op bij Onroerend Erfgoed, afdeling Antwerpen.***

- *De archeologische prospectie met ingreep in de bodem, inclusief de rapportage, dient te worden uitgevoerd door een archeoloog conform artikel 12 of artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2006.*
- *De archeoloog vraagt hiertoe een prospectievergunning aan bij de bevoegde administratie (Onroerend Erfgoed, Koning Albert II laan 19 bus 3, 1210 Brussel) conform artikel 15 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2006. De bijzondere voorschriften worden aan deze prospectievergunning gekoppeld.*
- *De archeologische prospectie met ingreep in de bodem houdt in dat voorafgaand aan de werken op het terrein proefsleuven dienen te worden gegraven over een oppervlakte én tot op de diepte bepaald door de archeoloog*
- *De archeologische prospectie met ingreep in de bodem behelst eveneens de opmaak van een rapport. Dit rapport moet, conform de bijzondere voorschriften, binnen een redelijke termijn na het afronden van het onderzoek door de bouwheer aan Onroerend Erfgoed worden toegezonden. Pas na de ontvangst van het rapport kan de bevoegde ambtenaar van Onroerend Erfgoed oordelen of de gronden kunnen worden vrijgegeven wegens een gebrek aan archeologische sporen.*
Indien daarentegen wel relevante archeologische sporen aangetroffen worden, dient afgewogen te worden of behoud in situ mogelijk is. Kan dit niet dan moeten er door de bouwheer de nodige tijd én financiële middelen worden voorzien voor een volwaardige archeologische opgraving.
- *Onroerend Erfgoed, afdeling Antwerpen moet betrokken worden bij de werkplanning en uitgenodigd worden voor de coördinatie- en werfvergaderingen om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem in te passen in de werken.*
- *De dreefstructuur moet in het eerstvolgende plantseizoen na de werken worden hersteld door langs de nieuw aangelegde weg over de gehele lengte, vergelijkbaar met de huidige dreefstructuur, een aanplant met dreefbomen te voorzien. Deze aanplant gebeurt bij voorkeur met inlandse eik. De bomen worden op een plantafstand van maximum 9 meter van elkaar voorzien en hebben een minimum plantmaat 10/12 en een doorgaande rechtopstaande spil. Uitval dient stelselmatig te worden vervangen zodanig dat de volledige dreefstructuur tot volle wasdom wordt gebracht. De aanvrager voorziet alle nodige voorzorgsmaatregelen met het oog op het welslagen van de nieuwe aanplant. Dit veronderstelt niet alleen een met zorg uitgevoerde planting met degelijk plantgoed, maar ook het gebruik van een steunpaal, het aanbrengen van een drainagebuis boven de wortelkruit en zo nodig het aanbrengen van een bescherming tegen wild- en/of veevraat.*
- *Naast de dreefstructuur moeten de taluds worden ingeplant met een streekeigen, inheemse en standplaatsgeschikte loofhoutaanplanting. Zodanig dat een vergelijkbare met houtkant bezette structuur ontstaat als de huidige taluds. Deze aanplant dient te bestaan uit een groepsgewijze beplanting van diverse struiken en heesters zoals bvb spork, lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, en hazelaar,... Aan de voet van de taluds kunnen ook enkele hoogstambomen worden voorzien. Onder de hoogspanningsgeleiding dienen de bomen in hakhout te worden onderhouden.*

- ***Binnen het project moeten 4 fauna uitstapplaatsen worden gerealiseerd zoals door de aanvrager aangegeven in de toelichtingsnota en zoals eerder geadviseerd (in het kader van de mer-procedure) door het agentschap voor Natuur en Bos.***

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 2 en 4, leden 2 en 3 van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, gelezen in samenhang met de bijlagen II en III bij de richtlijn (Project-MER Richtlijn), de Omzendbrief LNE 2011/01 "Milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09, Europese Commissie t. België)" en het beginsel patere legem, het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, inzonderheid artikel 2 en bijlage II bij het besluit, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, van het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur en van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen nr. A/2013/0567 van 1 oktober 2013.

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“ ...

Doordat, eerste onderdeel, ten onrechte wordt aangenomen in de bestreden beslissing dat het voorwerp van de aanvraag niet zou vallen onder de categorieën 10g ("aanleg van waterwegen") en 10h ("werken inzake kanalisering (...) en ter beperking van overstromingen") van MER-plichtige werken opgelijst in Bijlage II van het Project-MER Besluit;

Terwijl, uit de bestreden beslissing en uit de door De Scheepvaart publiek beschikbaar gestelde informatie omtrent het project (stuk 13) blijkt dat de aanleg van de nieuwe brug gepaard gaat met een (plaatselijke) heraanleg van het Albertkanaal; dat de nieuwe brug immers een overspanning heeft van 104m, hetgeen moet toelaten om voortaan de volledige breedte van het kanaal (86m) te benutten; dat de oude brug slechts een overspanning had van 75m, waardoor een plaatselijke vernauwing van het kanaal diende als basis voor de voet van de brug, en er slechts een vrije breedte van 50m bestond; dat daartoe de bestaande kademuren worden gesloopt, nieuwe muren worden aangelegd en er een plaatselijke uitdieping van het kanaal gebeurt;

Dat dergelijke werken onmiskenbaar te beschouwen zijn als een plaatselijke (her)kanalisering en plaatselijke (her)aanleg van een waterweg; dat deze begrippen immers inhoudsloos zouden worden indien men zou aannemen dat enkel de aanleg van een nieuw kanaal of een nieuwe waterweg valt onder de aangehaalde categorieën van MER-plichtige projecten opgenomen in Bijlage II bij het Project-MER Besluit;

Dat zulks blijkbaar ook de overtuiging was van De Scheepvaart en de vergunningverlenende overheid, gelet op de motivering van de eerste vergunningsbeslissing van 6 december 2011, naderhand vernietigd door Uw Raad; dat in deze vergunning immers als enige motief werd aangehaald dat de bepalingen inzake MER-plicht slechts toepasselijk zouden geweest zijn bij de aan/eg, en niet bij de heraanleg van de op de bijlagen aangeduide projecten;

Dat Uw Raad in het arrest van 1 oktober 2013 terecht heeft verbeterd dat ook de heraanleg aanleiding kan geven tot MER-plicht. voor zover er materiële wijzigingen optreden aan de infrastructuur;

Dat te dezen evident sprake is van een ingrijpende materiele wijziging, aangezien zowel de loop van de weg (verlegging Oelegemsesteenweg en verplaatsing en vervanging brug, wijziging hellingen) als deze van de waterweg (verbreding kanaal, uitdieping en heraanleg kaaimuren) wordt gewijzigd ten aanzien van de vroegere toestand;

Dat deze werken redelijkerwijze beschouwd dienen te worden als werken inzake kanalisering en aanleg van een waterweg, waarvoor dus minimaal een formele ontheffingsaanvraag van de MER-plicht moest worden ingediend door De Scheepvaart;

Dat in de bestreden beslissing wordt aangenomen dat het in dit verband nog vereist zou zijn dat de kanaliseringswerken "gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied", maar deze voorwaarde wordt slechts gekoppeld aan de categorie van werken ter beperking van overstromingen, hetgeen hier niet aan de orde is; dat in elk geval vastgesteld moet worden dat aansluitend aan de Oelegemsesteenweg een VEN-gebied gelegen is, en dat, op een afstand van 600m van de nieuwe brug en het Albertkanaal, het Habitatrichtlijngebied "Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen" gelegen is; dat redelijkerwijze niet kan uitgesloten worden dat de beoogde wijziging van het kanaal en de steenweg een aanzienlijke invloed kan hebben op deze beschermde gebieden;

En doordat, tweede onderdeel, in de bestreden beslissing op volstrekt onbegrijpelijke wijze wordt geconcludeerd dat het voorgenomen project geen aanzienlijke milieueffecten zou teweeg brengen;

Terwijl, dat de aanvraag betrekking heeft op een infrastructuurproject dat ondermeer de (her)aanleg van wegen en waterwegen inhoudt, i.e. werken die opgenomen zijn in bijlage II van de project-MER Richtlijn;

Dat uit artikel 4 van de project-MER Richtlijn volgt dat de lidstaten in hun regelgeving voor de projecten opgenomen in bijlage 2 bij de Richtlijn ofwel een "onderzoek geval per geval" naar de milieueffecten dienen te voorzien, ofwel een selectie "aan de hand van door de lidstaten vastgestelde drempelwaarden of criteria"; dat deze "drempelwaarden of criteria" volgens dezelfde bepaling in overeenstemming dienen te zijn met bijlage 3 van de project-MER Richtlijn;

Dat de MER- plicht voor projecten in het Vlaamse gewest werd vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage (het "Project- MER Besluit"); dat het Hof van justitie in een arrest van 24 maart 2011 (C435/09, Commissie/ België) oordeelde dat het project- MER Besluit strijdig is met artikel 4, lid 2-3 van de Project- MER Richtlijn, nu deze louter en alleen gebaseerd is op drempelwaarden (de "omvang" van het project), hetgeen niet voldoende is om de nuttige werking van de project- MER Richtlijn te kunnen verzekeren, omdat ook de ligging en kenmerken van een project steeds een rol dienen te spelen;

Dat in afwachting van een aanpassing van de Vlaamse regelgeving met de bepalingen van de Richtlijn zoals geïnterpreteerd door het Hof van Justitie een Omzendbrief LNE 2011/01 "Milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09. Europese Commissie t. België)" dd. 22 juli 2011 werd opgemaakt, waarvan de belangrijkste bepalingen als volgt luiden:

...

Dat op de vergunningverlenende overheden dus de verplichting rust om zelf over te gaan tot een screening van de projecten die voorkomen op de lijst in bijlage 2 bij de Richtlijn, in extenso hernomen als bijlage bij voormelde Omzendbrief;

Dat artikel 3 van de Project-MER Richtlijn voorschrijft dat bij een milieueffectbeoordeling de directe en indirecte gevolgen van een project op:

- a) mens, dier en plant;*
- b) bodem, water, lucht, klimaat en landschap;*
- c) materiële goederen en het culturele erfgoed;*
- d) de samenhang tussen de onder a), b) en c) genoemde factoren.*

Dat het doelstelling van dit onderzoek is na te gaan of het voorgenomen project aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken wegens de aard, omvang of ligging van het project; dat daarbij rekening dient te worden gehouden met de criteria van bijlage II bij het DABM;

Dat het voorgenomen project inhoudt dat een bestaande brug en wegencomplex wordt verplaatst midden een druk bebouwde omgeving; dat daartoe een brug dient te worden afgebroken, waarover in de bestreden beslissing met zoveel woorden wordt bevestigd dat deze brug "onmiskenbaar" erfgoedwaarden zou hebben, maar dat het behoud zogenaamd onmogelijk zou zijn; dat verder blijkt dat de nieuwe brug een stuk hoger wordt dan de bestaande brug, en dat de nieuwe brug een aantal meters verschuift in de richting van de woningen van verzoekers; dat daardoor de capaciteit van het kanaal wordt vergroot;

Dat in de bestreden beslissing eerder eenzijdig wordt ingegaan op deze te verwachten effecten, waarbij systematisch wordt aangenomen dat de te verwachten effecten zogezegd beperkt zouden zijn of dat zij voldoende gemilderd zouden kunnen worden door een groenaanplant;

...

Dat in die omstandigheden redelijkerwijze niet kan gesteld worden dat het project geen aanleiding zou geven tot aanzienlijke milieueffecten; dat alleen al de afbraak van een waardevolle brug te beschouwen is als een aanzienlijk milieueffect in de zin van art. 3 van de Richtlijn; dat ook de impact op de leefomgeving van de omwonenden onbetwistbaar is; dat deze vaststelling ertoe leidt dat een volledige milieueffectrapportage diende te worden

opgemaakt, minstens dat een formele ontheffingsaanvraag diende te worden ingeleid bij de bevoegde diensten; dat het alleszins redelijk niet verantwoordbaar is stellen dat er zogezegd geen aanzienlijke milieueffecten zouden zijn;
...

De verwerende partij repliceert:

“ ...
4.1

Verwerende partij is vooreerst nagegaan of het voorwerp van de vergunningsaanvraag valt onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage I van het MER-Besluit.

...
Verwerende partij besloot geheel terecht dat het voorwerp van de vergunningaanvraag niet viel onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage I van het MER-Besluit. Er diende dan ook geen MER te worden opgemaakt.

Opgemerkt moet worden dat verzoekende partijen niet betwisten dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet viel onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage I van het MER-Besluit.

4.2.

Nu het duidelijk was dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet viel onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage I van het MER-Besluit, heeft verwerende partij zorgvuldig onderzocht of het voorwerp van de vergunningsaanvraag viel onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage II van het MER-Besluit.

Ter zake wordt in de bestreden beslissing gemotiveerd:

...
Verwerende partij besloot aldus gemotiveerd dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet viel onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage II van het MER-Besluit.

Verzoekende partijen werpen in hun eerste middel op dat zij het hier niet mee eens zijn en stellen dat het voorwerp van de aanvraag wel degelijk valt onder punt 10°, g) "aanleg van waterwegen" en onder punt 10°, h) "werken inzake kanalisering".

Zoals bekend werd een eerder beslissing d.d. 6 december 2011 waarmede een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het herbouwen van de brug, met een arrest van Uw Raad (nr. N2013/0567) d.d. 1 oktober 2013 vernietigd.

In deze eerdere vergunningsbeslissing d.d. 6 december 2011 werd gesteld dat het voorwerp van de aanvraag niet gezien kon worden als een "aanleg van waterwegen", hetgeen voorkomt op Bijlage II van het MER-besluit onder nummer 10°, g).

Uw Raad oordeelde evenwel dat overeenkomstig de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie onder het woord "aanleg" ook de "wijziging" van bestaande bouwwerken kan worden gelezen nu het Hof van Justitie heeft erkend dat bijvoorbeeld werkzaamheden ter verbetering van een bestaande weg, gelet op de omvang en modaliteiten ervan, kunnen worden gelijkgesteld met de aanleg van een nieuwe weg:

...
Welnu, opgemerkt moet worden dat het Hof van Justitie zeer uitdrukkelijk heeft geoordeeld dat onder het begrip "aanleg" ook een "wijziging" van een bestaand project kan worden

gelezen indien deze wijziging "gelet op de omvang en de modaliteiten ervan" gelijkgeschakeld kan worden met de aanleg van een nieuw project.

Het wordt niet betwist dat er in casu een wijziging aan de waterweg (het Albertkanaal) wordt aangebracht. Specifiek wordt een plaatselijke vernauwing in het Albertkanaal weggewerkt. Echter, deze werken strekken zich uit over een strook van 170m hetgeen ten opzichte van een volledige kanaallengte van 129,5 km uitermate beperkt is. Ook de omvang en de modaliteiten van de verbredingswerken op zich zijn uitermate beperkt. Gelet op deze uiterst beperkte omvang en de modaliteiten van deze "wijziging", kan deze wijziging dan ook (in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie) geenszins gelijkgeschakeld worden met de aanleg van een nieuwe waterweg. Deze omstandigheden in acht genomen valt het voorwerp van de vergunningsaanvraag dan ook niet onder punt 10°, g) van Bijlage II van het MER-besluit "aanleg van waterwegen".

Verwerende partij heeft ook afdoende uiteengezet in de bestreden beslissing dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet gezien kan worden als een "aanleg van een waterweg" omdat wat betreft deze waterweg (het Albertkanaal) enkel een plaatselijke vernauwing wordt weggewerkt hetgeen aldus gelet op de beperkte omvang en de modaliteiten van de wijziging niet gelijkgeschakeld kan worden met de aanleg van een nieuwe waterweg:

...

Daarnaast heeft verwerende partij gemotiveerd waarom het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet aanzien kon worden als een werk inzake kanalisering die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied. Onder "werken inzake kanalisering en ter beperking van overstromingen" kan men trouwens niets anders verstaan dan werken waarbij een bestaande waterloop (rivier) wordt gekanaliseerd wordt. De spreekwoordelijke betekenis van kanaliseren is immers ook "in geregelde banen leiden". Dit blijkt overigens ook duidelijk uit het arrest van het Hof van Justitie van 24 oktober 1996 waarin wordt gesteld:

Volgens de Commissie heeft de kanalisering van een rivier een onvermijdelijke invloed op haar stroomsnelheid en waterstand. Zij kan tot gevolg hebben dat het stroomgebied moet worden ingedamd om overstromingen tegen te gaan en de veiligheid van de bevolking te garanderen.

Gelet op het feit dat in de casus die voorlag aan het arrest van 24 oktober 1996 er sprake was van werken aan de dijken van een rivier, oordeelde het Hof van Justitie terecht dat deze werken gezien moesten worden als werken inzake kanalisering en ter beperking van overstromingen.

In casu maakt het voorwerp van de vergunningsaanvraag echter geenszins dergelijke kanaliseringswerken uit, laat staan dat deze gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed hebben op een bijzonder beschermd gebied (hetgeen nochtans een voorwaarde is om onder het toepassingsgebied van punt 10°, h) van Bijlage II van het MER-besluit te vallen). De vaststelling dat het niet gaat om werken gelegen in een bijzonder beschermd gebied of werken die een aanzienlijke invloed hebben op een bijzonder beschermd gebied, volstaat dan ook om de toepassing van punt 10°, h) van Bijlage II van het MER-besluit uit te sluiten. In de bestreden beslissing wordt uitvoerig gemotiveerd waarom het voorwerp van de aanvraag niet valt onder punt 10°, h) van Bijlage II van het MER-besluit:

...

Samenvattend moet besloten worden dat verwerende partij op correcte wijze is nagegaan of het voorwerp van de vergunningsaanvraag valt onder één van de categorieën die vervat

liggen in Bijlage II van het MER-Besluit. Zeer uitvoerig werd gemotiveerd waarom dit niet het geval is. Verzoekende partijen slagen er niet in het tegendeel aan te tonen.

4.3.

Nu het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet valt onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlagen van het MER-Besluit, is verwerende partij vervolgens nagegaan of het voorwerp van de vergunningsaanvraag viel onder één van de categorieën die vervat liggen in Bijlage 1111 van het MER-Besluit.

Ter zake wordt in de bestreden beslissing gemotiveerd:

...

Geheel terecht heeft verwerende partij aldus opgemerkt dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag dus wel degelijk viel onder één van de categorieën van Bijlage III van het MER-besluit.

...

5.

5.1.

In het eerste onderdeel van het middel stellen verzoekende partijen aldus dat verwerende partij geheel ten onrechte zou hebben besloten dat het voorwerp van de aanvraag niet zou vallen onder de categorieën 10°, g) "aanleg van waterwegen" en 10°, h) "werken inzake kanalisering" van Bijlage II van het MER-besluit.

Hogerstaand werd onder randnummer 4.2. zeer uitvoering aangetoond dat in de bestreden beslissing geheel correct en afdoende gemotiveerd werd dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag niet valt onder de categorieën 10°, g) "aanleg van waterwegen" en 10°, h) "werken inzake kanalisering".

Verzoekende partijen slagen er niet in het tegendeel aan te tonen.

Dit onderdeel is dan ook ongegrond

5.2

In het tweede onderdeel van het middel stellen de verzoekende partijen dat de bestreden beslissing op volstrekt onbegrijpelijke wijze zou concluderen dat het voorgenomen project geen aanzienlijke milieueffecten zou teweegbrengen en dit hoewel de aanvraag nochtans betrekking zou hebben op werken die vallen onder categorieën die opgenomen zijn opgenomen in Bijlage II van het MER-besluit.

Hogerstaand werd evenwel uitvoerig uiteengezet dat het voorwerp van de vergunningsaanvraag geenszins valt onder de categorieën die worden vermeld in Bijlage II van het MER-besluit.

Wel valt het voorwerp van de vergunningsaanvraag onder een categorie vermeld in Bijlage III van het MER-besluit. Verwerende partij is dan ook overgegaan tot het uitvoeren van een vereiste MER-screening waarin de aspecten "fauna en flora", "landschap, bouwkundig erfgoed en archeologisch erfgoed" alsook "mens" uitvoering werden besproken. Ter zake kan verwezen worden naar randnummer 4.3..

Verzoekende partijen slagen er niet in de bevindingen van de MER-screening in redelijkheid te weerleggen.

...

In hun wederantwoordnota dupliceren de verzoekende partijen:

“ ...

De argumentatie van verwerende partij kan niet gevolgd worden. Vooreerst is het feitelijk niet correct dat de werken slechts een “beperkte” omvang zouden hebben. Verwerende partij probeert dit aannemelijk te maken door te wijzen op de lengte van het volledige kanaal van meer dan 100km, maar deze vergelijking is totaal naast de kwestie. De project-MER-richtlijn houdt geen rekening met de lengte van een waterweg die wordt aangelegd of heraangelegd om te bepalen of er, principieel, MER-plicht bestaat. Overigens dient vastgesteld dat verwerende partij volgens haar eigen documentatie heraanleg plant van een hele reeks bruggen over het kanaal, en wellicht probeert men dan overal aannemelijk te maken dat het slechts gaat om een zeer beperkte heraanleg. Men probeert dus de MER-plicht te omzeilen door het project kunstmatig te verknippen, terwijl men eigenlijk voorafgaand aan de vergunningsaanvragen een globaal project-MER zou moeten opmaken. Zelfs indien enkel rekening wordt gehouden met de omvang van de werken die vastgelegd zijn in de bestreden vergunning, dient nog steeds vastgesteld dat het hier gaat om een werken met een grote impact.

...

In een eerdere vergunning werd door verwerende partij uitdrukkelijk gemotiveerd dat deze werken niet onderworpen zouden zijn aan de MER-plicht, omdat zij geen aanleg maar een heraanleg van de waterweg zouden inhouden. Uw Raad heeft in het arrest van 1 oktober 2013 terecht verbeterd dat ook de heraanleg aanleiding kan geven tot MER-plicht, voor zover er materiële wijzigingen optreden aan de infrastructuur.

Nu wordt dus plots voorgehouden dat de werken te beperkt in omvang zouden zijn om beschouwd te kunnen worden als een (her)aanleg van de waterweg. Het feit dat de werken zogenaamd slechts betrekking zouden hebben op een “beperkte” lengte van het kanaal, is evenwel irrelevant. De vraag is of de werken materieel kunnen beschouwd worden als een (her)aanleg, en dit is onbetwistbaar het geval. Het gaat immers niet zomaar om een vernieuwing van een bepaalde kademuur, maar om een herinrichting van de waterweg.

Dergelijke werken vallen zonder enige twijfel binnen de zeer ruime omschrijving die het Europees Hof van Justitie geeft aan het begrip “aanleg” in de verschillende categorieën van MER-plichtige projecten.

Het Hof van Justitie heeft reeds verduidelijkt dat van een “aanleg” van infrastructuur sprake kan zijn, niet alleen bij de realisatie van voorheen onbestaande werken, maar ook bij de wijziging, in materiële zin, van reeds bestaande bouwwerken. Aan het begrip “aanleg” wordt een ruime uitlegging gegeven door te erkennen dat werkzaamheden ter verbetering van een bestaande weg, gelet op de omvang en modaliteiten ervan, kunnen worden gelijkgesteld met de aanleg van een nieuwe weg. Deze ruime interpretatie geldt overigens voor het geheel van de project-MER-richtlijn (zie de verwijzingen in het arrest van het Hof van Justitie, hierna geciteerd).

...

Er kan dus geen twijfel over bestaan dat het project principieel onder de MER-plicht valt, zodat men minstens een ontheffingsaanvraag had moeten indienen.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Eerste onderdeel

1.1

De verzoekende partijen voeren in essentie aan dat het aangevraagde werken omvat die redelijkerwijs dienen beschouwd te worden als werken inzake kanalisering en aanleg van een waterweg, zoals bedoeld in bijlage II, 10g) en 10h) van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (hierna: project-Mer-besluit), waarvoor minstens een ontheffing van de Mer-plicht moest worden ingediend.

1.2

De verwerende partij besteedt in de bestreden beslissing ruime aandacht aan de vraag of het aangevraagde valt onder bijlage II van het project-Mer-besluit en onderzoekt of het project valt onder de categorie 10e), 10f), 10g) of 10h).

In de voormelde bijlage II wordt onder 10g) en 10h) vermeld:

“g) Aanleg van waterwegen;

h) Werken inzake kanalisering, met inbegrip van de vergroting of verdieping van de vaargeul, en ter beperking van overstromingen, met inbegrip van de aanleg van sluizen, stuwen, dijken, overstromingsgebieden en wachtbekkens, die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.”

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat het aangevraagd project geen betrekking heeft op de aanleg van een waterweg of werken inzake kanalisering die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied, dat in het Albertkanaal enkel een plaatselijke vernauwing wordt weggewerkt om de veiligheid voor de scheepvaart te garanderen, dat de werken zich volgens het gewestplan situeren in woongebied (met landelijk karakter) en agrarisch gebied en dus niet in een kwetsbaar gebied, dat uit de biologische waarderingskaart tevens blijkt dat er geen biologisch waardevolle natuur op de site voorkomt, dat volgens de watertoetskaart het project niet overstromingsgevoelig is, dat in de onmiddellijke omgeving van het project zich geen habitat-of vogelrichtlijngebieden bevinden, dat het wegwerken van de plaatselijke vernauwing geen invloed heeft op een bijzonder beschermd gebied, dat dit blijkt uit het beschikbare kaartmateriaal (gewestplan, watertoetskaart, biologische waarderingskaart, ...) en uit de opgevraagde adviezen (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, agentschap voor Natuur en Bos), dat de effecten van de aangevraagde werken op de natuur, op het waterpeil en de waterafvoer te verwaarlozen zijn.

Op grond van deze redengeving komt de verwerende partij tot de conclusie dat het aangevraagd project niet onder één van de rubrieken van bijlage II van het project-Mer-besluit valt.

Uit deze overwegingen blijkt dat de verwerende partij het wegwerken van de plaatselijke vernauwing in het Albertkanaal niet beschouwt als “aanleg van waterwegen” (10g) en evenmin als “werken inzake kanalisering die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied” (10h).

Het blijkt niet dat het aangevraagd project meer werken omvat “inzake kanalisering” dan beoordeeld in de bestreden beslissing. Er is enkel nog sprake van een wijziging van oeververdedigingswerken, die echter niet kunnen beschouwd worden als werken ter “kanalisering”

zoals omschreven in bijlage II, 10h). De oeververdedigingswerken worden overigens mede beoordeeld bij de screening van de milieueffecten.

1.3

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat het Albertkanaal ter hoogte van de bestaande brug over een beperkte lengte een nauwere vaargeul heeft. Onder de “stapsgewijze omschrijving van de werken” wordt in de bestreden beslissing daaromtrent gesteld dat “De grond in de zone van de vernauwing wordt verwijderd zodat de kanaalvernauwing onder de brug verdwijnt”.

Dergelijke werken kunnen, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, bezwaarlijk beschouwd worden als een aanleg of heraanleg van een waterweg.

Wel kunnen deze werken beschouwd worden als “vergroting of verdieping van de vaargeul”, waardoor moet nagegaan worden of die werken “gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied”. Uit de omschrijving van de werken in rubriek 10h) van bijlage II kan immers, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, niet afgeleid worden dat de precisering, in fine van de omschrijving, enkel betrekking heeft op werken ter beperking van overstromingen.

In de bestreden beslissing stelt de verwerende partij vast dat de betrokken werken niet gelegen zijn in kwetsbaar gebied en dat het wegwerken van de plaatselijk vernauwing geen invloed heeft op een beschermd gebied, met verwijzing naar “het kaartmateriaal” en verschillende adviezen.

Verzoekende partijen tonen in het middel niet aan dat deze beoordeling, die mede gesteund wordt op de beperkte omvang van de werken, onjuist of kennelijk onredelijk is. De enkele verwijzing naar een VEN-gebied en een Habitatrichtlijngebied is niet van aard om tot de onwettigheid van het bestreden beslissing te overtuigen.

1.4

Door de dupliek van de verzoekende partijen in de wederantwoordnota dat “men probeert (...) de MER-plicht te omzeilen door het project kunstmatig te verknippen, terwijl men eigenlijk voorafgaand aan de vergunningsaanvragen een globaal project-MER zou moeten opmaken”, geven zij een andere wending aan de kritiek die zij hebben uiteengezet in hun verzoekschrift onder het eerste middel. Een dergelijke aanvullende kritiek kan niet op ontvankelijke wijze in de wederantwoordnota worden aangevoerd.

Het eerste onderdeel is ongegrond.

2.

Tweede onderdeel

2.1

In de bestreden beslissing wordt een onderscheid gemaakt tussen de vraag of het project valt onder bijlage I, II of III van het project-Mer-besluit.

In de mate dat het tweede onderdeel steunt op de premisse dat het aangevraagd project de (her)aanleg van waterwegen (bijlage II project-Mer-besluit) omvat, is het ongegrond. In de bespreking van het eerste onderdeel is immers vastgesteld dat het wegwerken van de beperkte plaatselijke vernauwing ter hoogte van de bestaande brug, niet te beschouwen valt als een “aanleg van een waterweg” zoals bedoeld in bijlage II van het project-Mer-besluit, een rubriek die is overgenomen uit bijlage II van de EEG richtlijn.

2.2

In het tweede onderdeel bekritiseren de verzoekende partijen de Mer-screening in de bestreden beslissing.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing vast dat het aangevraagd project valt onder bijlage III, 10e) “aanleg van wegen” van het project-Mer-besluit en derhalve een screening noodzaakt.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat de milieueffecten tijdens de aanleg- en exploitatiefase moeten beoordeeld worden en dit vanuit het standpunt van “fauna en flora”, “landschap” en “mens”, waarna op uitvoerige wijze aandacht wordt besteed aan elke van deze opgesomde categorieën.

De verzoekende partijen stellen daartegenover enkel, zonder de bespreking van de voormelde categorieën in de bestreden beslissing te betrekken in hun kritiek en argumentatie, dat redelijkerwijze niet kan gesteld worden dat het project geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieueffecten en dat alleen al de afbraak van de waardevolle brug te beschouwen is als een aanzienlijk milieueffect. Indien een verzoeker een uitdrukkelijke beoordeling van een aspect van de aanvraag in de bestreden beslissing buiten beschouwing laat en zich beperkt tot het poneren van een eigen stelling of visie, kan dit niet succesvol leiden tot het onwettig bevinden van een bestreden vergunningsbeslissing. Het komt immers aan een verzoeker toe om de onwettigheid aan te tonen van de beoordeling of stelling ingenomen door de auteur van de bestreden beslissing. Een verzoeker doet dit niet door het louter poneren van een tegengesteld standpunt.

Het tweede onderdeel is ongegrond.

3.

De conclusie van het bovenstaande is dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de door hen aangevoerde bepalingen en beginselen zijn geschonden.

Het eerste middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (DIW), van de artikelen 2/1 en 4 §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 18 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheids- en het motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen zetten uiteen:

“ ...

Doordat, in de bestreden beslissing een watertoets werd uitgevoerd die zich ertoe beperkt vast te stellen dat het project een "beperkte oppervlakte" zou hebben, aangezien het zou gaan om een vervanging van een bestaande infrastructuur, en niet zou gelegen zijn in

overstromingsgevoelig gebied, zodat "in alle redelijkheid" zou moeten geoordeeld worden dat er geen schadelijk effect wordt veroorzaakt;

...

Dat de watertoets een beoordeling impliceert in verschillende stappen; Dat eerst dient nagegaan te worden of het plan een schadelijk effect aan het watersysteem kan veroorzaken;

Dat indien er geen schadelijk effect valt te verwachten, de overheid haar beoordeling kan beperken tot die vaststelling;

...

Dat de planopmakende overheid, indien een plan schadelijke effecten kan veroorzaken, in dergelijk geval dient na te gaan of voorwaarden kunnen worden opgelegd om de schadelijke effecten te voorkomen of grotendeels te beperken;

...

Dat de bestreden beslissing de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning inhoudt voor de uitvoering van ingrijpende werkzaamheden ter hoogte van het Albertkanaal en de Oelegemsesteenweg; dat de waterloop immers plaatselijk verbreed wordt; dat ook de Oelegemsesteenweg plaatselijk wordt verlegd, hetgeen bovendien gepaard gaat met een aanpassing van de hellingsgraad en de ligging van de taluds; dat deze verschillende ingrepen ertoe leiden dat de afwatering binnen het projectgebied totaal gewijzigd zal worden;

Dat de bijzonder laconieke watertoets uit de bestreden beslissing dan ook geenszins volstaat;

Dat deze watertoets vooreerst als foutief uitgangspunt hanteert dat de percelen niet gelegen zouden zijn in overstromingsgevoelig gebied; dat uit de watertoetskaarten evenwel blijkt dat het Albertkanaal en de oevers ervan opgenomen zijn als mogelijk overstromingsgevoelig gebied; dat de vergunningverlenende overheid zich bijgevolg steunt op een foutieve aanname, hetgeen volstaat om de bestreden beslissing te vernietigen;

Dat daarnaast echter ook vastgesteld moet worden dat de beslissing volledig voorbijgaat aan de impact die de hertekening van de steenweg, de brug, de kades en de loop van het kanaal zal hebben OP de waterhuishouding; dat het in dit verband volstrekt irrelevant is dat de bebouwde oppervlakte slechts "beperkt" zou zijn, aangezien het zou gaan om een "heraanleg" van de bestaande infrastructuur; dat het project immers gepaard gaat met ingrijpende wijzigingen aan het publieke domein, waarvan de impact op de waterhuishouding enige studie verdient;

Dat verzoekers in het verleden reeds wateroverlast hebben ondervonden, probleem dat verergerd is naar aanleiding van de opstart van de werken (zie stuk 7 - P.V. van 29 december 2012 omtrent wateroverlast bij tweede verzoekende partij);

Dat de verplaatsing van het kanaal voor effect zal hebben dat ook de (mogelijk) overstromingsgevoelige strook langs de waterloop zal komen te verschuiven, om aldus mede op het eigendom van eerste verzoeker te komen te liggen;

Dat ook de verhoging van de hellingen van de brug en de daarmee gepaard gaande aanpassing van de taluds een ongunstig effect kunnen hebben op de waterhuishouding, waaromtrent evenwel niets te lezen valt in de bestreden beslissing;

Dat al deze aspecten volledig onbesproken zijn gebleven in de bestreden beslissing, één en ander in strijd met de verplichting om een volwaardige watertoets op te nemen in de beslissing;
...

De verwerende partij repliceert:

“ ...
In art. 5, §1, 5° van het Uitvoeringsbesluit zoals het gold op het ogenblik van de aanvraag werd dan bepaald dat zo de aanvraag uitgaat van De Scheepvaart nv (zoals in casu het geval is) de CIW de adviesverlenende instantie is in overeenkomstig art. 8, §3 van het Decreet Integraal Waterbeleid. De vergunningverlenende overheid (in casu verwerende partij) kon in casu dus beroep doen op het advies van de CIW om na te gaan of er schadelijke effecten veroorzaakt kunnen worden op de plaatselijke waterhuishouding.

...
Sinds 1 maart 2012 is er een nieuw Uitvoeringsbesluit van toepassing waar in art. 3 van het Uitvoeringsbesluit uitdrukkelijk wordt gesteld dat er thans niet langer een mogelijkheid is om advies te vragen aan de waterbeheerder, doch dat het gaat om en verplichting om advies te vragen. Indien de aanvraag uitgaat van De Scheepvaart nv dient ingevolge art. 5, §1, 5° van het Uitvoeringsbesluit nu een advies gevraagd te worden aan de CIW:

...
Het moge duidelijk zijn dat de verwerende partij, op het ogenblik dat deze een beslissing nam over de aanvraag, wel degelijk een advies over de aanvraag vanwege de CIW bij zijn beoordeling heeft betrokken. Op 14 september 2011 had de CIW immers een gunstig advies verleend waarin werd gesteld dat er geen schadelijke effecten op de plaatselijke waterhuishouding te verwachten zijn door de aanleg:

...
De volledige inhoud van dit advies werd overgenomen in de bestreden beslissing (p. 5 van de bestreden beslissing).

Overeenkomstig art. 4 van het Uitvoeringsbesluit dient elke beslissing ook een waterparagraaf te bevatten waarin uitspraak wordt gedaan over o.a. de verenigbaarheid van de vergunningsplichtige activiteit met het watersysteem.

Opgemerkt moet worden dat de waterparagraaf die opgenomen is in de bestreden beslissing effectief alle verplichte vermeldingen bevat. Dit wordt ook niet ontkend door verzoekende partijen.

...
Uit het geheel van de bestreden beslissing (o.a. door de integrale overname van het advies van de CIW) blijkt ook dat deze watertoets heeft plaatsgevonden en dat er geen negatieve invloed te verwachten valt.

In alle redelijkheid kan verzoekende partij dan ook niet blijven volhouden dat er sprake zou zijn van een niet behoorlijk uitgevoerde watertoets. Verzoekende partij kan geen strengere verplichtingen opleggen aan verwerende partij dan deze die voortvloeien uit toepassing van het Decreet Integraal Waterbeleid en het Uitvoeringsbesluit. Nogmaals: verwerende partij heeft de watertoets op correcte wijze uitgevoerd en dit ook afdoende gemotiveerd in de bestreden beslissing. Het feit dat verzoekende partijen het met deze uitkomst niet eens zijn of aan deze uitkomst geen geloof kunnen hechten, doet aan het voorgaande uiteraard geen afbreuk.

Ten overvloede moet nog worden opgemerkt dat in tegenstelling tot wat verzoekende partijen trachten voor te houden, bevat de bestreden beslissing ook geenszins tegenstrijdigheden.

In de waterparagraaf wordt inderdaad gesteld dat de aanvraag niet gelegen is in overstromingsgevoelig gebied. Dit klopt ook effectief aangezien de aanvraag slechts voor een uiterst miniem gedeelte gelegen is in mogelijk overstromingsgevoelig gebied en niet in het in de waterparagraaf bedoelde (effectief) overstromingsgevoelig gebied.

*Er is dus geen sprake van een tegenstrijdige motivering.
...*

In hun wederantwoordnota dupliceren de verzoekende partijen:

*“...
De argumentatie van verwerende partij kan volstrekt niet gevolgd worden, aangezien geen enkel element uit de bestreden beslissing toelaat te stellen dat verweerster in het kader van de waterparagraaf enkel gedoeld zou hebben op de effectief overstromingsgevoelige gebieden.*

In de waterparagraaf wordt klaar en duidelijk gesteld dat de aanvraag niet gelegen is in overstromingsgevoelig gebied, hetgeen als motief wordt aangehaald om vervolgens te besluiten – verkeerdelijk – dat er zogenaamd geen schadelijk effect zou veroorzaakt worden op de waterhuishouding. De beweerde ligging in een niet-overstromingsgevoelig gebied lijkt dus een cruciaal motief van de bestreden beslissing uit te maken op het vlak van de verenigbaarheid met de waterhuishouding. De bestreden beslissing is bijgevolg gesteund op foutieve aannames, aangezien de site wel degelijk ligt binnen overstromingsgevoelig gebied.

Verwerende partij is overigens verplicht rekening te houden met deze inkleuring als mogelijk overstromingsgevoelig gebied volgens de watertoetskaart, zulks op grond van art. 8 §2 Decreet Integraal Waterbeleid en op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur. Men kan dus niet zomaar abstractie maken van de ligging in een mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

*Bovendien laat verwerende partij volledig buiten beschouwing dat de overstromingsgevoelige zone wellicht zal verschuiven door de verbreding van het kanaal en de aanleg van een nieuw, aangepast wegencomplex. In het verleden zijn er reeds incidenten geweest, nl. effectieve overstromingen op het terrein van beide verzoekers (hetgeen ook wordt erkend in het schorsingsarrest van Uw Raad van 14 mei 2013), dus een normaal zorgvuldige overheid zou hieraan de nodige aandacht besteed hebben.
...”*

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen voeren in essentie aan dat de watertoets in de bestreden beslissing niet volstaat, want (1) steunt op een foutief uitgangspunt dat de percelen niet gelegen zijn in overstromingsgevoelig gebied terwijl het Albertkanaal en de oevers gelegen zijn in mogelijk overstromingsgevoelig gebied (2) er wordt voorbijgegaan aan de impact die de hertekening van de steenweg, de brug, de kades en de loop van het kanaal zal hebben op de waterhuishouding. De

verzoekende partijen houden voor dat de mogelijk overstromingsgevoelige strook zal verschuiven en mede op het eigendom van de eerste verzoekende partij zal komen te liggen.

2.

Uit de gegevens van het dossier en de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij advies heeft ingewonnen van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid en dat deze instantie op 14 september 2011 een gunstig advies heeft verleend.

In de antwoordnota verwijst de verwerende partij niet ten onrechte naar de wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie(s) en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid.

Het vermeld uitvoeringsbesluit werd onder meer gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 14 oktober 2011, dat in werking is getreden op 1 maart 2012. Artikel 3, § 2, zoals gewijzigd bij dit besluit, bepaalt dat de vergunningverlenende overheid in uitvoering van artikel 8, § 3, derde lid van het decreet in bepaalde gevallen advies moet vragen aan de adviesinstantie met betrekking tot mogelijke schadelijke effecten op de toestand van het oppervlaktewater, onder meer indien het project:

“ ...

1° geheel of gedeeltelijk gelegen is in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied volgens de kaart, opgenomen in bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd;

2° en/of leidt tot een toename van het totaal van de horizontale dakoppervlakte van gebouwen en de verharde oppervlakte met meer dan 1 hectare indien het project afwatert naar een bevaarbare waterloop of een onbevaarbare waterloop van de eerste categorie, of 0,1 hectare bij afwatering naar andere waterlopen;

3° en/of geheel of gedeeltelijk gelegen is :

- a) binnen de bedding van een bevaarbare of onbevaarbare waterloop;
- b) op minder dan 50 meter afstand van de kruin van de talud van bestaande of geplande bevaarbare waterlopen;
- c) op minder dan 50 meter afstand van haveninfrastructuur binnen de afgebakende zeehavengebieden;
- d) op minder dan 20 meter afstand van de kruin van de talud van onbevaarbare waterlopen van eerste categorie;
- e) op minder dan 10 meter afstand van de kruin van de talud van onbevaarbare waterlopen van tweede categorie;
- f) op minder dan 5 meter afstand van de kruin van de talud van onbevaarbare waterlopen van derde categorie of van een niet-geklasseerde onbevaarbare waterloop in beheer van een polder of een watering;
- g) binnen een afgebakende oeverzone;

...”

Krachtens artikel 5, § 1, tweede lid, 1° van hetzelfde besluit dient het wateradvies verleend te worden door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid als de vergunningsaanvraag uitgaat van “De Scheepvaart”, zoals ten dezen het geval.

Zoals de verwerende partij terecht stelt in de antwoordnota wordt het advies van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid van 14 september 2011 geciteerd in het bestreden besluit. Dit advies steunt niet op het gegeven dat het projectgebied niet gelegen is in (mogelijk/effectief) overstromingsgevoelig gebied, maar bevat een onderzoek van

“oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit”, “oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit” en “watergebonden natuur en structuurkwaliteit”. In het advies wordt onder meer gesteld dat de effecten van het waterpeil en de waterafvoer door de vernauwing van het Albertkanaal, te verwaarlozen zijn.

3.

De verwerende partij komt in de bestreden beslissing onder de titel “watertoets” tot de conclusie dat het aangevraagd project geen schadelijk effect veroorzaakt. Anders dan de verzoekende partij voorhoudt steunt deze conclusie niet enkel op het gegeven dat het aangevraagd project een beperkte oppervlakte heeft en niet ligt in overstromingsgevoelig gebied – los van de vraag of hiermee “effectief” overstromingsgevoelig gebied mee wordt bedoeld – maar tevens op het advies van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid dat werd ingewonnen. Zoals reeds vastgesteld onder het vorig randnummer steunt dit gunstig wateradvies niet op de ligging in niet-overstromingsgevoelig gebied, maar op een onderzoek van het project en de effecten van de aangevraagde werken. De verzoekende partijen laten dit advies echter volledig ter zijde in hun kritiek onder het tweede middel en laten derhalve na om aan te tonen dat de verwerende partij ten onrechte steunt en kon steunen op dit advies om te besluiten tot een gunstige watertoets.

4.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partijen geen schending aantonen van de door hen aangevoerde bepalingen en beginselen.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van het gewestplan Antwerpen, definitief vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979, van de artikelen 5, 6 en 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, van artikel 4.1.1 5° VCRO, van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheids- en het motiveringsbeginsel, de ontstentenis van de rehtens vereiste feitelijke en juridische grondslag, voor zoveel als nodig met toepassing van art. 159 GW ten aanzien van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.

Zij zetten uiteen:

“ ...

Doordat, in de bestreden beslissing ten onrechte wordt aangenomen dat de vergunning voor het bouwen van een nieuwe brug, de aanleg van wegen en rotondes, het verplaatsen van kade-infrastructuur vergunbaar zou zijn op grond van de regeling inzake de zgn. kleine werken van algemeen belang;

Terwijl, in de bestreden beslissing terecht wordt aangenomen dat de voorgenomen werken niet verenigbaar zijn met de verschillende bestemmingen die het gewestplan aan de betrokken gronden geeft;

Dat de bestemmingen volgens het gewestplan de volgende vorm aannemen:

...

Dat ten onrechte wordt aangenomen dat enkel sprake zou zijn van een strijdigheid met het gewestplan ingevolge de verlegging van de Oelegemsesteenweg tot in het agrarische gebied;

Dat de totaliteit van de werken immers plaatsvindt in strijd met de geldende bestemmingsvoorschriften, die immers op rigide wijze vastgesteld zijn in het gewestplan Antwerpen;

...

Dat uit het bovenstaande excerpt en uit een redelijke lezing van het gewestplan alleszins mag aangenomen worden dat de voorgenomen verbreding van het Albertkanaal en de aanleg van nieuwe kades langs het kanaal gebeuren tot in het agrarisch gebied; dat de op het gewestplan aangeduide strook met aanduiding van het Albertkanaal immers een versmalling kent ter hoogte van de oude brug, zodat de werken tot verbreding van het kanaal automatisch tot gevolg hebben dat het voormalige tracé van het kanaal wordt uitgebreid tot in het aanpalend bestemmingsgebied;

Dat de nieuw aan te leggen brug verder afwijkt van het vroegere tracé dat uitdrukkelijk werd bevestigd op het gewestplan, waardoor de nieuwe brug dus deels in (landelijk) woongebied, agrarisch gebied en in een zone voor waterweg komt te liggen;

Dat ook de verlegging van de Oelegemsesteenweg en de plaatsing van rotondes gebeuren in strijd met de bestemmingen (landelijk) woongebied en agrarisch gebied volgens het gewestplan, hetgeen in de bestreden beslissing niet ontkend wordt;

Dat de bestreden beslissing op generieke wijze stelt dat al deze werken vergunbaar zouden zijn als zogenaamde "kleine werken van algemeen belang" in de zin van art. 4.4.7 §2 VCRO, dat bepaalt:

...

Dat in de bestreden beslissing wordt aangenomen dat de betrokken werken zouden vallen onder art. 3 §1 1° en 2° van het Besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, namelijk:

"1° de aanleg, wijziging of uitbreiding van:

- a) openbare fiets-, ruiter- en wandelpaden, en andere paden ten behoeve van de zwakke weggebruiker;*
- b) gemeentelijke verkeerswegen met maximaal twee rijstroken;*

2° de aanhorigheden en kunstwerken bij lijninfrastructuren;"

Dat evenwel moet vastgesteld worden dat deze bepalingen geen betrekking hebben op de aanleg van een nieuwe brug in strijd met de vigerende bestemmingsvoorschriften; dat een brug immers niet voorkomt in de door verwerende partij aangehaalde bepaling, en evenmin beschouwd kan worden als een loutere aanhorigheid van een lijninfrastructuur; dat de term "aanhorigheid" immers op een redelijke manier dient uitgelegd te worden, hetgeen betekent

dat daaronder enkel de gebruikelijke aanhorigheden bij een openbare weg horen, zoals fiets- en voetpaden, verlichting en riolering;

Dat de aanleg van een nieuwe brug alleszins onmogelijk kan beschouwd worden als een werk met een ruimtelijk beperkte impact; dat het besluit van 5 mei 2000 dan ook in conformiteit met het Decreet dient uitgelegd te worden, minstens buiten toepassing moet worden gelaten op grond van art. 159 GW;

Dat verder dient vastgesteld dat enkel de zuiver gemeentelijke wegen beschouwd worden als handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact in de zin van art. 3 §1 1° en 2° van het Besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000; dat nergens blijkt dat de Oelegemsesteenweg te beschouwen zou zijn als een gemeentelijke weg;

Dat, ten slotte, evenmin wordt verantwoord op welke wijze de heraanleg van het kanaal met aanleg van nieuwe kades, zou vallen onder art. 3 41 1° en 2° van het Besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000; dat de heraanleg van een waterweg en de bouw van nieuwe kades uiteraard niet te beschouwen is als een "aanhorigheid bij een lijninfrastructuur"; dat dergelijke werken evenmin thuis te brengen zijn onder een andere categorie van werken uit het reeds meermaals aangehaald besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 m.b.t. de werken van algemeen belang

Zodat, de planologische verenigbaarheid dient vastgesteld te worden van de vergunde werken, en er voorafgaand aan de afgifte van de vergunning minstens een RUP diende te worden opgemaakt; dat het bestreden besluit dient te worden vernietigd.

...

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Op onderstaand uittreksel van het gewestplan ziet men duidelijk de bestaande brug dewelke verwijderd en vervangen wordt door nieuwe brug. Deze bestaande brug lag aan de westkant (linkerzijde) deels in woongebied, en aan de overzijde van het kanaal deels in woongebied met landelijk karakter. Ook delen van de kaaimuren zijn gelegen in deze bestemmingsgebieden.

...

Het voorwerp van de aanvraag is evenwel het herbouwen van de brug. De bestaande brug zal worden afgebroken en de nieuwe brug zal naast de plaats waar de oude brug stond worden opgericht. Specifiek zal de nieuwe brug meer naar het oosten worden geplaatst.

De aanvraag is aldus in meerdere bestemmingsgebieden gelegen, doch het is enkel de verplaatsing van de brug naar het oosten dat tot gevolg heeft dat bijkomend een bestemmingsgebied wordt aangesneden waarmee de aanvraag principieel in strijd is. Specifiek zal de verplaatsing van de nieuwe brug naar het oosten de aansnijding van een bijkomend stuk agrarisch gebied met zich meebrengen nu de gehele oostelijke zijde van de bestaande brug actueel wordt ingekleurd als zijnde agrarisch gebied. Dit wordt ook zo afdoende gemotiveerd in de bestreden beslissing:

...

Uit hogerstaand citaat uit de bestreden beslissing blijkt ook zeer duidelijk dat verwerende partij heeft aangegeven dat de werken die zich situeren boven het Albertkanaal (blauw op bovenstaand uittreksel uit het gewestplan) in overeenstemming zijn met de stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften.

De verschuiving van de brug door deze meer naar het oosten te gaan herbouwen, houdt een bijkomende schending in van het agrarisch gebied in.

Verwerende partij heeft aldus nooit ontkend dat de aanvraag deels in strijd is met de van toepassing zijnde bestemmingsvoorschriften.

Echter, art. 4.4.7., §2 VCRO staat toe dat voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijke impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Art. 4.4.7., §2 VCRO stelt:

...

De handelingen van algemeen belang en de handelingen van algemeen belang die een ruimtelijke beperkte impact hebben en waarvoor op basis van art. 4.4.7., §2 VCRO kan worden afgeweken van de bestemmingsvoorschriften, worden opgelijst in het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 en latere wijzigingen tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1., 5°, artikel 4.4.7., §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid VCRO.

Opgemerkt moet worden dat zeer specifiek in art. 2 van het besluit melding wordt gemaakt van het feit dat handelingen die betrekking hebben op openbare wegen en bruggen gezien worden als handelingen van algemeen belang:

...

In art. 3 van het Besluit wordt dan uitdrukkelijk melding gemaakt van het feit dat de aanleg van gemeentelijk verkeerswegen met maximaal twee rijstroken gezien moet worden als een handeling van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact, alsook

1° de aanleg, wijziging of uitbreiding van:

- c) openbare fiets-, ruiter- en wandelpaden, en andere paden ten behoeve van de zwakke weggebruiker;*
- d) gemeentelijke verkeerswegen met maximaal twee rijstroken;*

2° de aanhorigheden en kunstwerken bij lijninfrastructuren;

In de bestreden beslissing wordt ook uitdrukkelijk naar deze artikelen verwezen:

...

De aanvraag voorziet ook effectief in het aanleggen, wijzigen of uitbreiden van openbare fiets- en wandelpaden. Dit wordt op zich niet ontkend door de verzoekende partijen en blijkt nadrukkelijk uit de plannen. Deze vaststelling op zich al volstaat om tot het oordeel te komen dat de aanvraag in overeenstemming is met art. 4.4.7., §2 en art. 3 van het Besluit van 5 mei 2000.

Daarnaast moet opgemerkt worden dat de Oelegemsesteenweg wel degelijk een gemeentelijke verkeersweg met maximaal twee rijstroken uitmaakt. Immers, de openbare wegen kunnen worden ingedeeld in enerzijds hoofdwegen en kleine wegen. De hoofdwegen bestaan uit de zogenaamde grote wegen: dit zijn de Rijkswegen, ten gevolge van de staatshervorming en de hiermee gepaard gaande bevoegdheidsoverdracht nu Gewestwegen, de provinciewegen en de autosnelwegen. Voor wat de kleine wegen aangaat, wordt meestal een onderscheid gemaakt tussen gemeentewegen en buurtwegen. De administratieve indeling van de wegen heeft belangrijke gevolgen voor hun beheer en onderhoud. De zogenaamde grote wegen worden beheerd door het Gewest, in voorkomend geval door de betrokken provincie. Het beheer van de kleine wegen komt voor rekening van de gemeente.

In casu staat het ontegensprekelijk vast dat de Oelegemsesteenweg een gemeentelijk verkeersweg uitmaakt. Immers, de Oelegemsesteenweg maakt geen Gewestweg, Provincieweg of een autosnelweg uit. Het beheer van de Oelegemsesteenweg komt ook toe aan de gemeente Ranst. Door de aanleg van de brug wordt in de aanleg van een dergelijke gemeentelijk verkeersweg voorzien met maximaal twee rijstroken.

Tenslotte voorziet de aanvraag ook in het aanleggen van de nodige aanhorigheden bij lijnstructuren zoals in casu het Albertkanaal en de Oelegemsesteenweg.

Deze vaststellingen volstaan om te oordelen dat de aanvraag overeenkomstig art. 3 van het Besluit van 5 mei 2000 gezien kan worden als een handeling van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact waarvoor in toepassing van art. 4.4.7.§ 2 VCRO kan worden afgeweken van de geldende stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften.

De bestreden beslissing motiveert ter zake ook afdoende, ook bij de weerlegging van de tijdens het open onderzoek ingediende bezwaarschriften:

...

In hun wederantwoordnota dupliceren de verzoekende partijen nog:

“ ...

Het verweer kan onmogelijk gevolgd worden, in zoverre daarin wordt voorgehouden dat alle werken vergund zouden kunnen worden onder de noemer handelingen van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact.

Zowel in de bestreden beslissing als in de antwoordnota wordt in dit verband enigszins verwarrend (of misleidend?) verwezen naar de opsomming van art. 2 van het Besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Artikel 2 van dit besluit duidt aan als werken van algemeen belang zoals bedoeld in artikel 4.1.1 5° VCRO: “de openbare wegen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals tunnels, viaducten, bruggen, duikers, langsgrachten, tolinfrastructuur en parkings”. Verwerende partij meent blijkbaar dat zij zich kan steunen op deze bepaling.

Zij gaat er echter aan voorbij dat art. 4.4.7 VCRO een gedifferentieerde regeling uitwerkt voor, enerzijds, de ‘handelingen van algemeen belang’ die afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften (§1 van dit artikel), en, anderzijds, de ‘handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben’.

Voor de eerste categorie van werken kan afgeweken worden van de stedenbouwkundige voorschriften op voorwaarde dat er reeds een ontwerp van RUP voorligt waarover het openbaar onderzoek afgesloten is (de zgn. positieve anticipatieregeling).

Voor de tweede categorie van werken is een afwijking ook zonder ontwerp van RUP mogelijk, met dien verstande dat het dan wel gaat om werken met een beperkte ruimtelijke impact. Deze werken worden opgesomd door de Vlaamse regering in artikel 3 van het Besluit van 5 mei 2000.

Aangezien in casu geen sprake is van enige geplande wijziging (vervanging) van het gewestplan, kan de vergunning voor het project slechts verleend worden voor zover de werken integraal kunnen ondergebracht worden in de opsomming van art. 3 van het Besluit

van 5 mei 2000. Deze opsomming bevat evenwel geen grondslag voor alle werken die deel uitmaken van de aanvraag, hetgeen in het middel werd toegelicht maar blijkbaar niet goed begrepen is door verwerende partij.

De enkele vaststelling dat verwerende partij er blijkbaar ten onrechte van uitgaat dat de vergunning gesteund zou kunnen worden op art. 2 van het Besluit van 5 mei 2000 volstaat op zich reeds om de vergunning te vernietigen. De toepassing van een zonevreemdheidsregeling, die immers een uitzonderingsregeling is, moet uitdrukkelijk gemotiveerd worden. Hier denkt men blijkbaar toepassing te kunnen maken van een regeling zonder zelfs maar uitdrukkelijk te vermelden op welke (correcte) juridische grondslag men zich daarvoor steunt.

Verder dient alleszins vastgesteld dat de aanleg van een nieuwe brug en de aanleg van nieuwe kades niet thuishoren onder de noemer 'handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben'. Deze werken figureren niet op de lijst die de Vlaamse regering heeft vastgesteld in art. 3 van het Besluit van 5 mei 2000, en die - aangezien deze lijst de basis vormt voor de toepassing van een uitzonderingsregeling - restrictief geïnterpreteerd dient te worden. Het komt niet aan de rechter toe om de toepassing van de bindende voorschriften van het gewestplan verder uit te hollen door op eigen initiatief nieuwe werken te kwalificeren als handelingen van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact. Bovendien moet het Besluit van 5 mei 2000 ook decreetsconform gelezen worden. In redelijkheid kan niet aangenomen worden dat ingrijpende werken zoals de verplaatsing en vervanging van een enorme brug, met grote impact op het landschap en de leefkwaliteit in de naburige bestemmingsgebieden, kunnen beschouwd worden als werken met een ruimtelijk beperkte impact.

...

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen voeren aan dat het bestreden besluit geen aanduiding bevat van de bestemmingsgebieden van het projectgebied, dat verschillende werken strijdig zijn met de gewestplanbestemming, dat in de bestreden beslissing wordt aangenomen dat de werken vallen onder artikel 3, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, dat de aanleg van een nieuwe brug niet voorkomt in die bepaling en niet kan beschouwd worden als een werk met een beperkte impact, dat het voormeld besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 moet uitgelegd worden in overeenstemming met het decreet, minstens buiten toepassing moet worden gelaten op grond van artikel 159 van de Grondwet, dat bovendien nergens uit blijkt dat de aanvraag betrekking heeft op een gemeentelijke weg en niet wordt verantwoord op welke wijze de heraanleg van het kanaal, met de aanleg van nieuwe kaden zou vallen onder toepassing van het voormeld artikel 3, § 1.

2.

In de bestreden beslissing wordt, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, wel aangeduid in welk bestemmingsgebied het projectgebied van de aanvraag is gelegen. In de bestreden beslissing wordt vastgesteld dat het aangevraagde is gelegen in het gewestplan Antwerpen in de bestemming "Albertkanaal en aanpalend in woongebied, woongebied met landelijk karakter en agrarisch gebied".

Onder de titel “overeenstemming met dit plan” stelt de verwerende partij dat de aanvraag gedeeltelijk in overeenstemming is met de voorschriften, dat de brug aansluit op en deel uitmaakt van de Oedelgemsesteenweg en dat een brug integraal onderdeel uitmaakt van de infrastructuur die behoort bij het kanaal. Verder stelt de verwerende partij dat “anderzijds” de brug wordt verschoven naar de oostelijke zijde van de bestaande brug, hetwelk een kleine aansnijding van het agrarisch gebied inhoudt, waarna de verwerende partij besluit dat het nieuw aansnijden van het agrarisch gebied in functie van een verbeterde ontsluiting strijdig is met de bestemmingsvoorschriften.

Uit die overwegingen blijkt op een duidelijke wijze dat de verwerende partij het aangevraagde slechts strijdig acht met de bestemmingsvoorschriften voor agrarisch gebied doordat de verschuiving van de brug naar oostelijke zijde zorgt voor een “kleine aansnijding” in dit gebied. Niet de brug zelf, die beschouwd wordt als infrastructuur die behoort bij het kanaal, maar wel de wegenis die aansluit op de brug, wordt door “een kleine aansnijding” in agrarisch gebied, strijdig geacht met de bestemmingsvoorschriften.

Onder de titel “afwijking van stedenbouwkundige voorschriften” wordt vervolgens verwezen naar artikel 4.4.7, § 2 en naar artikel 2 en artikel 3, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, om te tenslotte, op grond van een beschrijving van de werken vast te stellen dat de “bijkomende ruimte-inname (...) zeer beperkt (is) ten opzichte van de bestaande situatie” en dat de “werken uitsluitend (...) betrekking (hebben) op een optimalisering van de bestaande configuratie”, te besluiten dat met toepassing van artikel 4.4.7, § 2 VCRO voor de betreffende aanvraag principieel kan worden afgeweken van de voorschriften van het gewestplan.

3.

Artikel 4.4.7, § 2 VCRO, zoals gewijzigd bij decreet van 11 mei 2012, luidt als volgt:

“In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.”

De verzoekende partijen bekritisieren de toepassing van deze bepaling en van artikel 3, § 1 van het voormeld besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 in de bestreden beslissing, doch in essentie op grond van premisse dat de aanleg van een brug niet is opgenomen in het eerder genoemd artikel 3, § 1 en onmogelijk kan beschouwd worden als een werk met beperkte ruimtelijke impact en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 desnoods buiten toepassing moet worden gelaten.

Zoals reeds vastgesteld onder het vorig randnummer wordt de aanleg van de nieuwe brug in de bestreden beslissing beschouwd als infrastructuur die behoort bij het kanaal – en derhalve niet strijdig met de bestemmingsvoorschriften van het toepasselijke gewestplan – en enkel de op de

brug aansluitende wegenis door “een kleine aansnijding van het agrarisch gebied” strijdig geacht met de gewestplanbestemming.

De verzoekende partijen gaan in hun argumentatie derhalve ten onrechte uit van de veronderstelling dat voor de aanleg van de nieuwe brug in de bestreden beslissing een afwijking wordt toegestaan op grond van artikel 4.4.7 VCRO en artikel 3, § 1 van het uitvoeringsbesluit van deze bepaling. Hetzelfde geldt voor de kritiek van de verzoekende partijen dat het bestreden besluit geen verantwoording bevat om voor “de heraanleg van het kanaal de bouw van nieuwe kades” artikel 3, § 1 van het uitvoeringsbesluit toe te passen. De verzoekende partijen voeren ook niet aan dat in de bestreden beslissing de onverenigbaarheid met de gewestplanbestemming ten onrechte beperkt wordt tot een kleine aansnijding van het agrarisch gebied door de nieuwe wegenis die aansluit op de nieuwe brug, laat staan dat ze dit aantonen.

In de mate dat de verzoekende partijen aanvoeren dat “nergens uit blijkt” dat de Oelegemsesteenweg te beschouwen valt als gemeentelijke weg, dient vastgesteld te worden dat de verzoekende partijen ook niet aantonen dat deze wegenis geen gemeentelijke verkeersweg is.

4.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partijen geen schending aantonen van de door hen aangevoerde bepalingen en beginselen.

Het middel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de goede ruimtelijke ordening, van artikel 4.3.1, §1 eerste lid 1° b en §2 VCRO, van artikel 1.1.4 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, en van het zorgvuldigheids-, het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

Ze zetten uiteen:

“ ...

Doordat, de bestreden beslissing afgifte inhoudt van een vergunning voor de uitvoering van ingrijpende werkzaamheden met verlegging van de Oelegemsesteenweg, verplaatsing van een brug en taluds, zonder dat op afdoende wijze werd rekening gehouden met de hinder die er in het kader van de nieuwe constellatie zal zijn voor de omwonenden; dat evenmin de nodige aandacht werd besteed aan de mogelijkheden tot behoud van de bestaande vierendeelbrug, waarvan nochtans de erfgoedwaarde wordt erkend; dat de bestreden beslissing dienaangaande niet afdoende gemotiveerd is, minstens dient vastgesteld dat zij genomen werd met schending van het redelijkheidsbeginsel;

Terwijl, volgens artikel 4.3.1, § 1, 1°, b) VCRO een stedenbouwkundige vergunning geweigerd dient te worden wanneer deze onverenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening;

Dat de overheid daarbij dient rekening te houden met een aantal aandachtspunten, waaronder de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en bouwdichtheid, visueel-

vormelijke elementen, hinderaspecten, en met inachtnaam van de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO (duurzame ruimtelijke ordening) (artikel 4.3.1 §2, 1° VCRO).

Dat bij de beoordeling van de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening de overheid dient rekening te houden met de in de omgeving bestaande toestand (artikel 4.3.1 §2, 2° VCRO);

...

Overwegende dat te dezen vastgesteld moet worden dat de beoordeling omtrent de goede ruimtelijke ordening quasi volledig gesteund is op zogezegd beleidsmatig gewenste ontwikkelingen in verband met de doorvaartmogelijkheden op het Albertkanaal; dat in de bestreden beslissing - en in het advies van de Vlaamse Bouwmeester dd. 28 juni 2011 - immers wordt aangevoerd dat de voorgenomen werken kaderen binnen een algemeen project van vervanging van bestaande bruggen over het Albertkanaal door nieuwe, hogere bruggen met een grotere overspanning; dat in dat verband de keuze werd gemaakt voor een "generiek type" van bruggen, dat vervolgens zal toegepast worden voor 31 bruggen over het Albertkanaal die dienen vervangen te worden (zie stuk 13); dat in de bestreden beslissing wordt gesteld dat de keuze voor een generiek type aan bruggen ertoe zou leiden dat het Albertkanaal als een van de ruimtelijke en functionele dragers in de streek zou kunnen functioneren (p. 17 bestreden beslissing): "Door de keuze voor een generiek type brug zal het Albertkanaal duidelijker zichtbaar worden binnen het omliggende landschap en fungeren als een oriëntatiepunt.";

Dat de Raad van State naar aanleiding van eerdere rechtspraak terecht heeft gesteld dat een vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening steeds rekening moet houden met de plaatselijke toestand, waarbij de aanpalende bebouwing een doorslaggevende rol moet spelen; dat de aanhaling van zogezegde beleidsmatig gewenste ontwikkelingen dus niet kan verantwoorden dat werken vergund zouden worden die onaanvaardbaar zijn in een bepaalde omgeving;

...

Dat te dezen dient vastgesteld dat verwerende partij onvoldoende heeft stilgestaan bij de inplanting van de nieuwe ("generieke") brug midden een dens bebouwde omgeving; dat de beslissing tot afgifte van de vergunning immers in de eerste plaats steunt op beleidsmatige gegevens, ondermeer de zogezegde noodzaak tot verruiming van de doorvaartmogelijkheden, en de keuze voor een generiek type brug voor het volledige Albertkanaal; dat geen rekening werd gehouden met de impact van de verhoogde brug een aangepaste wegeninfrastructuur op de aanpalende woningen, in het bijzonder de woningen van verzoekers die immers geconfronteerd zullen worden met een hogere brug die dichterbij hun woningen komt te staan; dat de beoordeling op dit punt minstens gespeend is van elke redelijkheid;

Dat in de bestreden beslissing bevestigd wordt dat het wegtracé en de brug verplaatsen in oostelijke richting, en dat daardoor "de mogelijke overlast ook in oostelijke richting verschuift";

Dat, niettegenstaande deze vaststelling, geen reële milderende maatregelen werden opgenomen in de vergunning om de impact op de aanpalende woningen te verminderen; dat enkel wordt verwezen naar de plaatsing van een groenscherm, maar dergelijk scherm heeft uiteraard geen (aantoonbaar) effect op de geluidshinder en de toename van stof en vervuiling voor de woningen van verzoekers; dat de rechtspraak (weliswaar in het kader van agrarische exploitaties) aanneemt dat de voorwaarde om een groenscherm aan te leggen eerder een erkenning inhoudt van de vergunningverlenende overheid dat de constructie hinderlijk zal zijn, dan dat het gaat om een effectieve maatregel om deze hinder

te beperken (bv. RvS Lallemand, nr. 66.314, 20 mei 1997); dat het voorziene groenscherm (i.t.t. bv. geluidswerende schermen met een "T" top) redelijkerwijze slechts als een lapmiddel kan beschouwd worden, zonder effectieve bufferende werking; dat de bestreden beslissing op niet-afdoende en kennelijk onredelijke wijze gemotiveerd is aangaande de verenigbaarheid van de werken met de aanpalende woningen;

Overwegende dat verder dient vastgesteld te worden dat de sloop van de bestaande brug initieel op 7 februari 2011 ongunstig geadviseerd werd door de Gewestelijke Erfgoedambtenaar, zulks omwille van de erfgoedwaarde die de brug bezit, als voorbeeld van de bruggenbouw uit het begin van de 20e eeuw, volgens een ontwerp van ir. Vierendeel, wiens bouwconcept wereldwijd bekend werd;

Dat de bestreden beslissing zich echter beperkt tot de bewering dat het behoud van de bestaande "vierendeelbrug" in een nieuw brugontwerp niet mogelijk zou zijn; dat het behoud van bouwkundig erfgoed echter een belangrijke plaats inneemt binnen de toets naar de verenigbaarheid van een aanvraag met de goede ruimtelijke ordening, en een erfgoed mag niet zomaar worden aangetast, omdat er "nog andere voorbeelden" van dergelijk erfgoed zijn; dat overigens niet wordt bewezen waarom de "vierendeelbrug" bv. niet kan worden verbreed en opgehoogd, of waar de vermelde "beleidsbeslissing" van de Vlaamse Regering met betrekking tot de afbraak van "vierendeelbruggen" dan wel te vinden zou zijn;

...

De verwerende partij repliceert:

" ...

Verzoekende partijen menen dat er in de beoordeling van de aanvraag te weinig rekening werd gehouden met de hinderaspecten die veroorzaakt zouden worden aan de in de onmiddellijke omgeving bestaande woningen.

...

Wat betreft de in de onmiddellijke omgeving bestaande toestand moet opgemerkt worden dat in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden in hun verzoek tot vernietiging, deze omgeving niet gekenmerkt wordt door een dense bebouwing.

Uit onderstaande luchtfoto blijkt dat de omgeving geenszins dens bebouwd is en dat de "meeste" bebouwing voorkomt ten westen van de plaats van de aanvraag. De aanvraag voorziet in het verplaatsen van de brug naar het oosten.

....

De verwerende partij heeft dan ook zeer terecht in de bestreden beslissing gesteld dat door de nieuwe brug meer naar het oosten te plaatsen, er weg wordt gegaan van de westelijke zijde van de bestaande brug alwaar de meeste bebouwing zich bevindt:

De verschuiving van de brug in oostelijke richting betekent concreet een verschuiving weg van de westelijke zijde waar de meeste bebouwing zich bevindt.

Deze vaststelling van verwerende partij is, zo blijkt uit bovenstaande luchtfoto, correct. De meeste bebouwing bevindt zich daadwerkelijk aan de westelijke zijde. Verwerende partij is dan ook uitgegaan van de correcte feitelijke gegevens.

Vervolgens heeft de verwerende partij vastgesteld dat de aanvraag voorziet van het herbouwen van een reeds in de omgeving aanwezige brug. Geheel terecht heeft de

verwerende partij dan ook opgemerkt dat om de hinder van de nieuwe brug te beoordelen, enkel gekeken moet worden naar de aanpassingen die worden doorgevoerd ten opzichte van de reeds bestaande situatie.

In die optiek heeft de verwerende partij volledig terecht opgemerkt dat nu de aanvraag geenszins het verhogen van de verkeerscapaciteit beoogt, de geluids-, stof- en verkeershinder niet zal toenemen. Wat betreft geluids-, stof- en verkeershinder brengt de aanvraag geenszins bijkomende hinder met zich mee of een verslechtering van de actueel reeds bestaande toestand (die bovendien uitermate aanvaardbaar is in termen van hinder). Bovendien stelde de verwerende partij correct vast dat door de verschuiving van brug richting oosten, de door de brug veroorzaakte hinder (zo die er al zou zijn) verwijderd wordt weg van de meeste bebouwing die in de onmiddellijke omgeving voorkomt.

...

Het loutere feit dat de nieuwe brug meer in de buurt van de woningen van verzoekende partijen wordt ingepland (en deze het daarmee in het kader van het nimby-syndroom niet mee eens zijn) doet aan het hogerstaande geen afbreuk. Verwerende partij is gehouden de onmiddellijke omgeving in zijn geheel te bekijken, rekening houdende met het algemeen belang en diende niet uitsluitend rekening te houden met de opmerkingen van verzoekende partijen.

De verplaatsing zal een verbetering voor de gehele onmiddellijke omgeving met zich meebrengen. De hinder voor verzoekende partijen blijft ook uitermate beperkt nu zoals het gaat om het herbouwen van een reeds bestaande brug zonder dat in een bijkomende verkeerscapaciteit wordt voorzien. De enige wijziging ten opzichte van de bestaande toestand is het verhogen van de berm. Voor de visuele inpassing hiervan en voor de eventuele wateroverlast die deze verhoging van de berm met zich meebrengen, worden de nodige maatregelen voorzien zoals het aanplanten van begroeiing.

...

Ook in het kader van de MER-screening werd de hinder die de aanvraag met zich zou meebrengen onderzocht:

...

Op basis van al het bovenstaande moet het duidelijk zijn dat de verwerende partij wel degelijk rekening heeft gehouden met de in de onmiddellijke omgeving bestaande toestand. Zeer specifiek heeft de verwerende partij gesteld dat door het herbouwen van de brug meer naar het oosten, de brug verder wordt verwijderd van de meeste bebouwing die in de onmiddellijke omgeving voorkomt. Dat de brug vervolgens dichterbij komt te liggen bij de twee enige woningen die in de onmiddellijke nabijheid van de brug gelegen zijn aan de oostzijde, doet aan deze vaststelling geen afbreuk.

Bovendien heeft verwerende partij geheel terecht opgemerkt dat de nieuwe brug niet voor bijkomende geluids-, stof- of verkeershinder zal zorgen nu deze geenszins een hogere verkeerscapaciteit zal kennen dan de reeds bestaande brug. De enige wijziging die er zal zijn is de verhoging van de berm waarvoor de nodige voorwaarden worden opgelegd om de visuele inpasbaarheid hiervan en de eventuele wateroverlast te verbeteren / te milderen.

...

Verwerende partij is niet onzorgvuldig geweest. Verwerende partij is zoals aangetoond werd uitgegaan van een correcte feitelijke gegevens. Verwerende partij heeft de in de onmiddellijke omgeving bestaande toestand correct beoordeeld. Vervolgens heeft verwerende partij, rekeninghoudend met deze in de onmiddellijke omgeving bestaande toestand de hinder die deze aanvraag zou veroorzaken, zorgvuldig onderzocht. In alle redelijkheid is verwerende partij dan ook tot haar beslissing kunnen komen, stellende dat de hinder die de aanvraag zou veroorzaken uitermate beperkt blijft en dit doordat de

aanvraag voorziet in het herbouwen van een bestaande brug en in die optiek dus niet voor bijkomende hinder (stof, verkeer, geluid) zal zorgen en doordat de visuele hinder door het voorzien van de nodige voorwaarden/maatregelen zoals het aanleggen van een groenscherm.

Nogmaals: het loutere feit at de verzoekende partijen het met deze zienswijze niet eens is, betekent geenszins dat er een niet-afdoende toets van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening zou zijn uitgevoerd. Integendeel, verwerende partij heeft een afdoende toets van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening uitgevoerd en heeft ter zake de bestreden beslissing afdoende gemotiveerd.

...

In hun wederantwoordnota dupliceren de verzoekende partijen als volgt:

“ ...

De stelling van verwerende partij dat enkel de “bijkomende” impact van een nieuwe brug afgetoetst zou moeten worden, is juridisch foutief. De aanvraag houdt geen verbouwing van een bestaande brug in, maar wel de volledige afbraak en nieuwbouw van een nieuwe brug, nieuw wegencomplex en nieuwe kades op een aangepaste locatie. De vergunningverlenende overheid moet nagaan wat de impact van deze werken is op de goede ruimtelijke ordening. Het feit dat voordien reeds een brug bestond (op een andere plaats), doet geen afbreuk aan deze toetsingsplicht. Een bestaande (hinderlijke) toestand legitimeert geenszins dat in het kader van een nieuwbouwproject een bestendiging van deze toestand wordt gerealiseerd. De toetsing aan de goede ruimtelijke ordening dient dus “volledig” te zijn. De aanvraag houdt overigens in elk geval een verplaatsing van de brug en de wegen in, dicht bij de woningen van verzoekers, zodat minstens deze impact diende te worden nagegaan.

De citaten uit de bestreden beslissing die in de antwoordnota opgenomen worden, houden geenszins een afdoende toetsing van de aanvraag aan de goede ruimtelijke ordening in. Verweerder concentreert zich (noodgedwongen) op de beoordeling van de “hinderaspecten”, want dit zijn de enige elementen die - summier - ter sprake komen in de beslissing. Verwerende partij stelt in de beslissing enkel vast dat de brug opschuift in de richting van de woningen van verzoekers, dat er een risico bestaat op inkijk en wateroverlast, hetgeen zij meent op te lossen door een groenaanplanting en de plaatsing van grachten. Verder wordt beweerd dat de hoeveelheid verkeer stabiel zou blijven.

Dergelijke toetsing is al te summier om te voldoen aan de vereisten van art. 4.3.1 §1 eerste lid 1° b en §2 VCRO. Voormelde bepalingen leggen immers een omstandige toetsing van de aanvraag op, waarbij “hinderaspecten” slechts één deel van het verhaal zijn. De vergunningverlenende overheid moet op globale wijze nagaan wat de impact is op de in de omgeving bestaande toestand, en dient daarbij onder meer rekening te houden met “de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4”. Volgens een vaste rechtspraak moet ook onderzocht worden of een constructie niet zal leiden tot een aantasting van de ruimtelijke draagkracht, zeker in het geval van een zonevreemde constructie, zoals hier (zie ook het derde middel). Er dient dan nagegaan te worden of de vergunde constructie geen hypotheek legt op de leefbaarheid van aanpalende bestemmingsgebieden.

...

Ook wat de "hinder" betreft, is de toetsing overigens zeer beperkt te noemen. Enkel op het vlak van de afwatering en de inkijk wordt enig initiatief genomen in de vorm van een vergunningsvoorwaarde, maar voor het overige blijven evidente hinderaspecten zoals geluidsoverlast (vrachtwagens over de brug, waarbij de naden van de brug telkens hoorbaar zijn) en fijn stof volledig onbesproken. Dit blijkt ook duidelijk bij nazicht van een aantal recente foto's van op de reeds grotendeels aangelegde brug richting de woningen van verzoekers.

..."

Beoordeling door de Raad

1.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, § 1, eerste lid, 1°, b en § 2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij het vergunningverlenende bestuursorgaan rekening dient te houden met de in de omgeving bestaande toestand.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. Hij kan in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole enkel nagaan of de vergunningverlenende overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

2.

De verzoekende partijen voeren aan dat in de bestreden beslissing te weinig aandacht is besteed aan de dichte bebouwing in de omgeving en geen reële milderende maatregelen worden genomen alhoewel wordt erkend dat de mogelijke overlast verschuift in oostelijke richting. Bovendien zou de verwerende partij zich aangaande de bestaande brug met erfgoedwaarde beperken tot de bewering dat een behoud ervan niet mogelijk zou zijn.

3.

Uit de overwegingen in de bestreden beslissing, zoals aangehaald in de feiten uiteenzetting, blijkt dat de verwerende partij aan beide aspecten die de verzoekende partijen aanvoeren, uitgebreid aandacht besteedt.

Anders dan de verzoekende partijen voorhouden wordt in de bestreden beslissing wel aandacht besteed aan de bebouwing in de omgeving. Er wordt vastgesteld dat aan de noordelijke zijde van het kanaal de berm van de Oelegemsesteenweg verlegd wordt in oostelijke richting en dat dit ook de zijde is waar slechts zeer weinig bebouwing voorkomt die dan nog op een redelijke afstand is gesitueerd, dat door het wegnemen van de huidige beplanting de weg duidelijker in beeld wordt gebracht en de weg gevoelsmatig voor de omwonenden dichterbij komt te liggen, dat aandacht voor een nieuwe aanplant van hoogstammig groen en een dichte onderbegroeiing dan ook fundamenteel is en dat bij de aanvraag een beplantingsplan werd toegevoegd en dat aan deze vervangende beplanting goedkeuring werd gegeven door het agentschap voor Natuur en Bos.

De verzoekende partijen overtuigen niet dat deze overwegingen onjuist zijn dan wel een kennelijke onredelijke beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening inhouden.

